

átörnek a gépmunkára és iparkodnak a traktort gazdaságukban minden irányban kihasználni. Lapunk hasábjain megemlékeztünk annak idején arról, hogy a Szabolcsvármegyei Gazdasági Egyesület tervbe vette a traktortulajdonosok tömörítését és a megye területén dolgozó traktorok ellenőrzésének megszervezését. Ez a terv most megvalósult, a Szabolcsvármegyei Gazdasági Egyesületnek sikerült a traktortulajdonosokat az egyesület keretében létesített szervezetbe tömöríteni. Ezt az ellenőrző szervet „Motorőség”-nek nevezték el s ez már működését meg is kezdette.

A szabályzat szerint a felsőbb gépészeti szakismerettel bíró megbízott a tagok tulajdonát képező traktorokat és egyéb explóziós motorokat, időnkint és üzemben a helyszínen megvizsgálja, ellenőrzi, a gépvizeteket kioktatja, a kisebb hibákat a helyszínen rendbehozza, az esetleges nagyobb javításokra pedig javaslatot és költségvetést készít.

A szabócsi gazdáknak ez a nagyjelentőségű szerve jelentékeny előnyt biztosít tagjai részére a tömeges beszerzés révén is és pedig a) a petróleum és benzín beszerzésénél 15%-ot, b) a kenőanyag beszerzésénél 25%-ot, c) az újabb motoralkatrészek beszerzésénél pedig körülbelül 15%-ot.

Az ország traktortulajdonosi szervezkedésének ezt az első lépését örömmel üdvözljük s igen kíváncsún tartjuk az ország többi megyéiben is a traktortulajdonosoknak a vármegyei gazdasági egyesület keretében való hasonló szervezkedését, egyrészt, mert egységesen beszerezve az üzemanyagokat, a gazdaságszámoló sikeresen veheti fel a küzdelmet az üzemanyagokat állandóan drágító petróleum-kartellel, másrészt pedig gondos ellenőrzés mellett jelentősen olcsóbbá teheti a gazdaságban dolgozó traktor munkáját.

A termelés fokozása és a gazdatiszti kérdés.

Az elmúlt rossz gazdasági év után mezőgazdaságunk, iparunk és kereskedelmünk teljes csőd előtt áll. A mai helyzet nemcsak az egyes polgároknak, hanem az egész országra nyomasztóan súlyos. Ha kutatjuk ennek okát, sok olyan tényezővel találkozunk, amelyek a termelő munkát a békeviszonyokhoz képest sokkal nagyobb mérvben terhelik s amelyek miatt az vegetáltni kénytelen. Általános a pénztelenség, a hitelviszonyok rendezetlenek és nehézkesek, a kamatok olyan magasak, hogy azt a becsületes munka kitermelni nem képes, a termelvények igen magas vámmal, többszörös forgalmi adóval, fényüzési adóval vannak sújtva, amely miatt a termelés mindig kisebb és kisebb tőrre szorul, végül teljes elszegényedésre fog vezetni.

Gondoskodnunk kell arról, hogy a termelés fokozásával kiviteli mérlegünket fokozzuk minél nagyobb mérvben, hogy ezáltal az ország pénztelenségén javítsunk.

Iparunk a szomszédos nyugati államok iparához képest még olyan gyenge, hogy azok számottevő kiviteli forgalmára nem igen számíthatunk. Ipari termelvényeink fő fogyasztója mezőgazdaságunk, amely azonban csak akkor lesz képes gyáripárunk termelvényeit gazdasága részére beszerezni, ha üzemének jövedelmezősége biztosítva van, tökéletesleg birtokában van, vagy ha olcsó hitel nyújtásával a megfelelő beruházások lehetősége biztosítottatik.

A szorosan vett mezőgazdasági termelés jövedelmezősége nagyon ingadozó, mert a terméseredmények sikere az időjárás tényezőitől függ. Minél külteresebb valamely gazdasági üzem, annál bizonytalanabb annak jövedelmezősége is. A mezőgazdasági termelés jövedelmezőségének ilyen bizonytalansága nemcsak az egyes gazda érdeke szempontjából türelmetlen, hanem az egész ország közgazdasági életének szempontjából is, nem szabad hogy előfordulhasson olyan eset, mint az 1924. esztendőben, hogy a kedvezőtlen

időjárás okozta mezőgazdasági katasztrófa előidézte a reászorult iparnak és kereskedelemnek, szóval az egész közgazdasági életnek a megroppanását.

Fentiekből nyilvánvalóan következik, hogy minden gazdának elsődrendű kötelessége mezőgazdaságát olyan intenzív alapokra fektetni, amelyben a szorosan vett mezőgazdasági üzem mellett minél több olyan üzem állítsassék be, amelyek jövedelmezősége az időjárás szeszélyeitől többé-kevésbé független. Hála Istennek, vannak már ilyen modern alapokra fektetett és mezőgazdasági iparral és különböző intenzív alapokra fektetett állattenyésztéssel foglalkozó gazdaságok, amelyeknél — bár szintén számít — nagyobb pénzügyi kellemetlenséget nem okoz, ha netalán a rossz időjárás következtében egyik-másik mezőgazdasági terményben gyenge terméseredmények mutatkoznak. Milyen állattenyésztési ágazatot forszírozzon a gazda, vagy milyen mezőgazdasági ipari üzemet állítson be gazdaságába és annak termelését meddig fokozza: az a rendelkezésre álló tőkén kívül függni fog az illető gazdaság helyi viszonyaitól, a környék uralkodó terményeitől és az értékesítési lehetőségeitől. Szakszerűen kezelt és beállított halastó, faiskola, fajbaromfityésztés, méhészet stb. állandó biztos jövedelmi forrást képezhet a gazdaságnak. Ha az előfeltételek megvannak, egy nagyobb darálóüzem, malom, téglagyár, szeszgyár, keményítőgyár, konzervgyár létesítése, vagy kőteláruknak, gyékény- és kosárfonó-áruknak háziipari módon való folytatása mind hozzájárulnak ahhoz, hogy mezőgazdaságunk jövedelmezőségének többé-kevésbé való stabilitását fokozzuk és a külföldi hitelezők bizalmát földművelő országunkkal szemben növeljük.

Részemről célszerűnek tartanám a hitelek folyósításánál kedvezőbb elbírálás alá venni azokat a hittel kéro gazdaságokat, amelyek e hittel mezőgazdasági üzemük fenti módon körülírt intenzívbe tételére öhajják fordítani.

E cikkem keretén belül rá akarok mutatni arra is, hogy nemcsak az állandó tökeszegénység volt oka annak, hogy mezőgazdaságunk nem rendezkedett be a nyugati országokban meghonosodott iparral kapcsolatos intenzív mezőgazdasági üzemre, hanem ennek egyik kerékkötője volt és sajnos, még ma is az a gazdasági üzemekben alkalmazott vezető szakember és felvigyázó személyzetek olyan csekély számban és nem megfelelő képzettségben való alkalmaztatása, amely csirájában lehetetlenné tette az illető gazdaság fejlődését.

Tudatában vagyok annak, hogy ezzel egy érzékeny kérdést vettem fel, de kénytelen voltam a gazdák figyelmét erre felhívni, hogy a baj orvosolható legyen.

Tőke szükséges, hogy az a munkát megtermeljen, de a munka adja a jövedelmet. Minél szakszerűbben, körültekintőbben, üzletszerűbben végzik a munkát, annál nagyobb a jövedelem. A gazdasági cselédék, napszámok és igacrok végzik el parancsra a munkát. Ha szakszerűtlenül, megdöglőtellenül rendeltetik el a munka, vagy ha az elrendelt munka ellenőrzése hiányos, vagy szakszerűtlen, úgy a munka eredménye is gyenge lesz. A nyugati országok gazdái már belátták, hogy a kellő szakismerettel rendelkező gazdatisztek és segédszemélyzetek számával takarékoskodni nem szabad. Például Németországban egy 5—600 holdas gazdaságnak vezetője okleveles gazda, kinek segítségére egy-két adjunktus, irodakísérő, könyvelő áll rendelkezésére, viszont a felvigyázó személyzet is túlnyomórésztben földműveléskolai végzettségnek megfelelő végzettséggel bír. Elképzelhetetlen, hogy egy 2—3000 holdas birtokot egy gazdatiszt, esetleg egy segédtiszttel és majdnem analfabéta felvigyázókkal intenzíven tudjon kezelni. Ilyen viszonyok mellett a vezető gazdatiszt idejének nagy része a durva ellenőrzéssel telik el s ideje sem marad azoknak a munkáknak végzésére, amelyekre első sorban volna hivatva és pedig az egyes üzemágak jövedelmezőségét kiszámítani, a többtermelés érdek-

ben állandó kísérleteket végezni, a kísérleteket szakszerűleg feldolgozni, ezek alapján az egyes üzemágakon javításokat eszközölni, vagy egyes üzemágakat mint nem jövedelmezőket kiküszöbölni és helyette új üzemágakat létesíteni, kioktatni, tervezni stb. Lehet-e kívánni joggal attól a gazdatisztól, ha az a jelenlegi külterjes gazdálkodás mellett is annyira el van foglalva — még a legnagyobb szorgalmat is feltételezve —, aki a rendes napi munkáját sem tudja úgy elvégezni, ahogyan azt szeretné, hogy akkor a birtok tulajdonosa elé álljon azzal, hogy új üzemágak felállítását ajánlja.

A kezelő gazdatiszt tanácsától igen sok függ, de ez a gazdatiszt csak akkor fog több munkával járó utasítást ajánlani, amellyel a birtokj jövedelmezősége is emelkedni fog, ha megbízható és kellő szakértelemmel bíró segítőerőkkel rendelkezik. Ne kívánjuk a gazdaság szellemi vezetőjétől, hogy az ideális gazdatiszti teendőknél is elvegyezzen, mert ezzel elfecsérelt idejét és igazi munkakörét nem bírván betölteni, a gazdasági üzem fejlődése meg fog akadni. Egy arra megfelelő gazdatiszt a gazdaságnak több jövedelmet biztosíthat helyesen beállított új üzemágakkal, vagy az üzemtervnek lépésről-lépésre történő intenzívbe tételével, mintha naphosszat a napszámokat, vagy az etetésekkel ellenőrzi. Ezek ellenőrzése is a gazdatiszt feladata, de ezt a munkát rátermett és kellő szakismerettel rendelkező felvigyázói személyzettel annyira meg lehet könnyíteni, hogy minden megfelelően menjen, anélkül, hogy a vezető gazdatiszt ezzel egyéb fontos munkáját megbénítsa.

Ennek a rendszernek bevezetése ugyan emelni fogja az üzem költségeit, de a nagyobb és biztos jövedelmezőségben feltétlen meg fogja találni a tulajdonos a számítását. Ha ennek szükségessége át fog menni a gazdaközönség tudatába, úgy egyszerre meg lesz oldva egy a többtermelés lehetősége, mint a napról-napra égetőbb megoldásra váró gazdatiszti kérdés.

Közgazdasági egyetemünk, gazdasági akadémiánk, földműveléskolánk, erdészeti és tejjgazdasági szakiskolánk csak úgy ontják a különböző állások betöltésére alkalmas szakembereket s mégis azt kell látnunk, hogy főleg középirtokaink körülbelül 70%-ában a vezető gazdatiszt minden szakvégtettséget nélkülöz. Igaz, hogy e végtettségtől gazdatisztek szárányban igények úgy munkának, mint otatóció szempontjából, de akkor a birtokosnak is meg kell elégedni a kisebb jövedelemmel. Igaz, hogy akadnak az okleveles gazdák közül olyanok, akiknek esetleg kisebb a gyakorlati rátermettségük, mint egy nem szakképzett gazdatisztnak, vagy esetleg nem szert komolyan dolgozni, ez mind megtörténhetik, ebből azonban nem következik az, hogy az okleveles gazdák által betöltendő helyet nem vették gazdával töltjük be. A gazdatisztek alkalmaztatásáról hozandó semmi néven nevezendő törvény sem fogja a gazdatiszti kérdést úgy megoldani, mintha a birtokosok maguk kényszerítve lesznek — belátva annak szükségességét — megfelelő szakemberek alkalmaztatására áttermi.

Ennek sikere érdekében az okleveles gazdatiszteknek mindenképpen arra kell törekedniük, hogy szorgalmukkal, szakképzettségük állandó fejlesztésével ennek szükségességének gondolatát a köztudatba vigyék át.

Csak tökében és szaktudásban gazdag mezőgazdaság fogja az ország beteg közgazdasági helyzetét megjavíthatni. A rosszul alkalmazott takarékoskodás csak megbosszulhatja magát.

Győr.

Besenbék Alfonz.

A burgonya termelése és nemesítése

E-ik, lényegesen bővített kiadás, 40 ábrával, 1 műmelléklettel. Írta: Heke László. Ár: 45.000. — korona és külön a posta- és csomagdíj. "Páris" r.-t. könyvkereskedő, Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Közp. Iek.)

MINDEN VETŐMACOT PÁCOLJUNK

PORZOL
PORPÁC VEZET

ÜSZÖCMENTESSEG
VETŐMACMECTAKARÍTÁS
TERMES TÖBBLÉT
CHINOIN-ÚJPEST.

2500 magyar gazdaság
Buzánál kizárólag

PORZOL

porpácolószert használ.

Az előirt pácolási eljárás pontos betartása egyenletes gyors kelést, üszögmentességet, terméstopplelet biztosít.

Rozs, árpa, zabnál

HIGOSAN

nedves csávázószert használjunk.

Francia, holland, dán, svájci, osztrák, román, cseh stb. hivatalos intézetek által is elismerve!

Csak eredeti, Chinoín-plombával elzárt, sértetlen csomagolású anyagot fogadjon el!

HIGOSAN

HIGANOS NEDVES CSÁVÁZÁS.

ROZSOT, ÁRPÁT HIGOSANNAL CSÁVÁZZUNK
NAGY TERMÉSTOPPLELET BIZTOSÍT

CHINOIN ÚJPEST

Az C nitrogéntr

A háborút me hazánkban nagy kalászosok ala a rosszul telet vetlen trágyázás keretű kísérletek sovány talaju ga

Ennek egyik gyák akkori, q-k 20 koronás a r drága volt, mer is számítva, álla és a nitrogén denesetre alkala nek fedezésére. ban nem számít

Ez az arány 1 q buza ára ele szükséges 60— mésznitrogén, v mazandó 150—2 100—120 kg. s erősebb trágya e trágyázás költ

Ezért érdemes Annál inkább, m roszfajtánk hel szalmaju nemesi Ezek nitrogénusa ha az arra alkal lők és a jobb t kellő foku többt

A humuszos gazdagok — ter génytrágyázásra régen kaptak ist lyések, vagy p után vetjük a bu a kellő arányu fo

Természetől f talajainkon azon nagy hordereje termésfokozásu nek a talajokt ehhez szükségé sát, kellő aran sel, a pillangós melésével is bon gyorsabban jövedelmezőségé ményeket, ha a azok gondos kipi a kívánt cél szolg

Ezt nemcsak a lag mondom, a uton elérni, ha talajokra is, am zás megfelelő be fokozása terén n Honi viszony használatának szab korlátokat, buza és a rosz

Henger csapág

Gyomorbete részére a l

NÖVÉNYTERMESZTÉS ÉS MÜTRÁGYÁZÁS.

Rovatvezető: Gyárfás József.

Az őszi buza és rozs nitrogéntrágyázásának jelentősége.

A háborút megelőző években a nitrogéntrágyákat hazánkban nagyon kevés helyen használták az őszi kalászosok alá. Legtöbbször csak a chilisáletromot a rosszul telelt őszi vetések felsegítésére, de közvetlen trágyázás céljából azok használata a szűk keretű kísérletezés határain túl alig terjedt és még sovány talajú gazdaságokban sem használták azokat.

Ennek egyik fő oka az volt, hogy a nitrogéntrágyák akkori, q-kint 30-32 koronás ára a buza 18-20 koronás, a rozs 14-15 koronás árához képest drága volt, mert a szállítási és kiszórási költséget is számítva, átlagosan 1,5-2 q magtermés volt szükséges a nitrogéntrágya és az azzal együttesen mindenre alkalmazandó foszforsavtrágya költségeinek fedezésére. A szalmatöbbszörös értékét akkoriban nem számítottuk.

Ez az arány most kedvezőbb, mert nagy átlagban 1 q buza ára elegendő arra, hogy a kat. holdankint szükséges 60-80 kg. kénsvavas ammóniát, vagy méznitrogént, valamint az ezzel együttesen alkalmazandó 150-200 kg., vagy sorbát trágyázás esetén 100-120 kg. szuperfoszfát árát fedezze. Csak az erősebb trágyaadagok használata esetén nagyobb e trágyázás költsége.

Ezért érdemes ezzel a kérdéssel foglalkoznunk. Annál inkább, mert a gyenge szalmájú régi buza- és rozsfajtáink helyett most azok sokkal szilárdabb szalmájú nemesített fajtái állanak rendelkezésünkre. Ezek nitrogénusabb talajon sem könnyen dülnék meg, ha az arra alkalmas buzafajtát választjuk ki közülük és a jobb trágyázást, hibátlan művelés esetén kellő fokú többtermelésre képesek hasznosítani.

A humusdús talajokon — amelyek nitrogénben gazdagok — természetesen nincsen szükségünk nitrogéntrágyázásra. Olyan talajokon sem, amelyek nem régen kaptak istállótrágyát, vagy amelyeknek hüvelyesek, vagy pillangósvirágú takarmánynövények után vetjük a buzát, illetőleg a rozst. Ilyen esetben a kellő arányú foszforsavtrágyázás elegendő.

Természetből fogva sovány és rosszul trágyázott talajainkon azonban a nitrogéntrágyázás kérdésének nagy hordereje van, mert a talajok jóvelmező termésközösségének ez egyik sikeres módozata. Ezeknek a talajoknak termőképességét, illetőleg az ehhez szükséges nitrogénkészletének gyarapítását, kellő arányú takarmány- és trágyatermeléssel, a pillangósvirágú növények kiterjedtebb termelésével is biztosíthatjuk, azonban sok esetben gyorsabban és teljesebben érhetünk el azokat jóvelmezőségének fokozása terén nagyobb eredményeket, ha a nitrogéntrágyákat kellő számúval, azok gondos kipróbálása alapján, szintén bekapcsoljuk a kívánt cél szolgálataiba.

Ezt nemcsak sovány homoktalajainkra vonatkozólag mondom, ahol nagy eredményeket lehetne ez uton elérni, hanem a gyenge trágyaerejű kötött talajokra is, amelyeken a foszforsav-nitrogéntrágyázás megfelelő beállításával a termések jóvelmező fokozása terén nagy eredményeket lehetne elérni.

Hóni viszonyaink között a nitrogénműtrágyák használatának az őszi kalászosoknál nemcsak az szab korlátokat, hogy abban az esetben, ha azok a buza és a rozs árához viszonyítva drágák, akkor

kockázattal jár használatuk, hanem az is, hogy erőteljesebb nitrogénadagolás esetén az őszi gabona érése megkéshetik és a termés hűtést kaphat. Ez különösen olyan évjáratban veszedelmes, mint amilyen az idei volt, amikor a május-juniusi nagy esőzések, a nitrogén-dús területeken ledöntötték a vetést.

Ezzel szemben áll az, hogy a lassan ható nitrogén műtrágyák (kénsvavas ammóniák, méznitrogén, részben a leunasáletrom), közepes, vagy mérsékelt adagban, sovány talajon nagyobb fokú megdőlés és hűtés nélkül nagyon jelentősen fokozhatják az őszi gabonafélék termését, ha egyúttal kellő mennyiségű foszforsavtrágyát is használunk. Nagy átlagban 12-16 kg. ammóniák-nitrogént számíthatunk kat. holdankint, vagyis 60-80 kg. 20%-os kénsvavas ammóniát, vagy méznitrogént. Az utóbbiból valamelyesével többet kell használnunk, mert a hatásfoka rendszeresen gyengébb.

Sovány talajokon ezeket a műtrágyákat mindenestre érdemes a buza és a rozs alá használnia kipróbálni. A rozs múlt évi alacsony ára folytán a növény a trágyázási költségeket kevésbé hasznosíthatja, de mert annak vetésterületét nemcsak nálunk, hanem még a rozs-fogyasztó Németországban is erősen csökkentik, nem valószínű, hogy jövőre is ilyen alacsony áron maradjon. A feltétlen rozstalajokon a mostani árak számításba vételével is érdemes ezt a trágyázást kipróbálni, mert a művelés költségeit nagyobb mértékű többtermés jobban hasznosítja, mint az ilyen talajokon gyakori silány termés.

Olyan sovány talajú gazdaságokban, amelyekben az őszi kalászosok alá alkalmazott foszforsav-nitrogén-műtrágyázás hatására nem állnak tapasztalatok rendelkezésre, érdemes ilyen kísérleteket beállítani, mert azok nagyon értékes tapasztalatokat szolgáltathatnak a termésközösség fokozására. Ilyen kísérletek eredményeinek jóvelmezőség számításánál figyelembe veendő az, hogy a kellő arányú foszforsav-nitrogéntrágyázás hatása két éven át tart, tehát az utóveteményen is megfigyelendő. Ez alól csak a salétromtrágyák alkotnak kivételt, mert azoknak csak egy évi trágyahatásuk van, tehát már az első évben kell a trágyázás teljes hasznát szolgáltatniuk. Ezeket azonban honi viszonyaink között ugyis csak vetés felsegítésére használjuk, közvetlen trágyázás céljából csak kivételes esetben.

A fent ajánlott foszforsav-nitrogéntrágyázást kapásnövények (burgonya, takarmányrépa) alá adva, számos esetben az ezek után vetett őszi kalászosok is nagyon jelentősen fokozhatják többtermést tapasztalunk, azonban e trágyázás termésközös hatásának ugy kell érvényesülnie, hogy a termés fokozása már az első évben jóvelmező legyen.

Ezért a nitrogéntrágyák használatát esetén figyelembe kell venni azt, hogy a kénsvavas ammóniák, vagy a méznitrogén sorbavetve nem használható, hanem azokat a vetéstől kezdve kell alkalmaznunk és a méznitrogént legalább 8-10 nappal a vetés előtt kell kiszórni, mert amint ismeretes, a szétbomlása alkalmával fejlődő cian vegyületeknek a fiatal növényekre hátrányos hatásuk van.

A kénsvavas ammóniák és méznitrogén csak az eléggé tevékeny talajokon érvényesülhet, hiszen, ahol a salétromképződésnek (vagyis a nitrifikációnak) feltételei megvannak. Nem eléggé tevékeny talajon helyettük chilisáletromot kell használni, könnyebb talajokon és csapadékosabb viszonyok között több részletben, tudniillik az egyik részt öszszel vetéskor adva, a másikat tavasszal fejtrágyának.

Az őszi rozst homokos és tőzeges talajokon szoktuk leginkább termeszteni, amelyek igen sokszor káliban is szegények. Hogy tehát ilyen káliban szegény talajon a foszforsav- és nitrogénműtrágya megfelelően érvényesülhessen, azokat kálitrágyázásban

is kell részesíteni. Erre a célra legmegfelelőbb a 40%-os kálitrágyát használni, vetés előtt 50-100 kilogrammot szórva ki kat. holdankint, aminek hatása legalább még egy évre fog terjedni.

Grabner Emil.

NÖVÉNYNEMESÍTÉS ÉS VETŐMAGTERMESZTÉS.

Rovatvezető: Grabner Emil.

A Garnet-buza.

A kanadai búzatermesztés kiterjesztésének lehetősége szoros összefüggésben van a buza koraiságának fokozásával, mert az ottani időjárási viszonyok csakis a rövid tenyészidejű búzafajták termesztésének kedveznek. Őszi buza termesztését egyáltalában lehetetlenül teszi a hosszú és szigorú kanadai tél, de a tavaszi búzák között is csak azok sikerülhetnek, amelyek biztosan beérnek akkorra, mikor az ott nagyon korán beköszönő őszi dér és fagy beáll. Másrészt a búzát kora nyáron megtámadó rozsdakártóteleinek csak azok a fajták képesek nagyobb mértékben ellenállni, amelyek már bizonyonyos fejlettségi állapotban tul jutottak. A harmadik körülmény, amely Kanadában a buza koraiságának fokozására kényszerít, az ott rendszeren beköszönő nyári szárazság; minél gyorsabban fejlődik a buza, annál inkább képes a téli és tavaszi csapadékokat kihasználni és a nyári szárazságot nagyobb baj nélkül elviselni.

Értelme tehát a kanadai növénynemeseítőknek az a törekvése, hogy még az egyéb tulajdonságok, követelmények háttérbe szorításával is olyan búzafajtákat állítsanak elő, amelyek igen gyors fejlődésükkel fogva lehetővé teszik a búzatermesztés határainak fokozatos kitolását észak felé. A legújabb ebben a tekintetben az u. n. Garnet-buza, amely hasonlóan a Marquis-buzához és egyéb kanadai nemesített búzához, az Ottawa-i Mezőgazdasági Kísérleti Állomáson állított elő. A Garnet-buzát másképp 100 napos búzának is nevezik, mert kifejlődéséhez, illetve beéréséhez 100 napnál hosszabb időre nincs szüksége. Magjának minősége legjobban megközelíti a Marquis-buzát, azonban ennél korábban érik s így Kanadában még azokon a vidékeken is ajánlatosnak tartják termesztését, ahol a Marquis-buza termesztése általában, mert e két buza különböző időben beálló érése miatt az aratási munkálatok nem torlódnak össze.

Hogy az egészen rendkívüli korai buza tulajdonságaival az Országos M. Kir. Növénytermelési Kísérleti Állomáson közelebbről megismerkedjünk, az Ottawa-i Mezőgazdasági Kísérleti Állomáshoz fordultam azzal a kéréssel, hogy küldjenek kísérleti célokra e búzából kisebb mennyiségű vetőmagot, amely, sajnos, az idejében végzett megkeresés ellenére is csak folyó évi április hó 10-én érkezett meg Magyaróvárra, körülbelül 20 dekagramm mennyiségben. Az érkezett buza igentetszetős, apró, acéloszemű volt 32-1 gr. abszolút (1000 szem) sullyal. Noha az idő előrehaladott voltánál fogva nem sok reményt lehetett fűzni a termesztés sikerültéhez, e búzával az Állomás kísérleti terén megérkezése napján mégis bevetettünk egy 7 négyzetméter nagyságú területet kis vetőgéppel, rendes gabonaszortóval.

Gyors kikelése után a buza rendkívül rohamosan fejlődött. Junius 7-én kezdte kalászait kihányani, 13-án már virágozott és július 18-ára tökéletesen beért. A teljesen rendellenes vetési idő ellenére tehát még 100 napra sem volt szüksége a teljes ki-

Rövidnek a napok — **MOST vegye meg ALADDIN lámpáját!**
A tudomány csodája az **ALADDIN-lámpa**, mely 94% levegővel és 6% bármilyen minőségű petróleummal égve, 80 gyertyafényű, hófehér nappali világosságu izzófényt áraszt. Egése szag- és korommentes, nem füstöl, fénye állandó és egyenletes, tűzbiztos, nem robbanhat, egő állapotban is minden veszély nélküli hordozható.
Kezelése oly egyszerű, hogy gyermeke is nyugodtan rábízható.
Fénye háromszor jobb, mint bármely más lámpáé.
Anyagfogyasztása harmadát teszi ki más lámpa fogyasztásának.
Bérmentesített ingyenes ismeretért küld a vezérképviselet: **ALADDIN Kereskedelmi Részvénytársaság, Budapest, IV., Molnár-u. 21-23.**

Hengerekhez, csapágyakhoz **OILDAG**, fogas-¹⁹⁴⁰ **GREDAK** a helyes és gazdaságos Mindenütt grafitos kenés. Kapható!!

Gyomorbetegék, cukor- és vesebajosok, szivbetegék részére a legtokéleteksebb gyógyintézet a **Ligetszanatórium** Budapest, VI., Nagy János-utca 47., VI., Aréna-ut 84. Telefon: 106-00
Külön idegbetegosztály, vizgyógyintézet, diétás étkezések bejáró betegek számára is

fejlődéshez, illetve a beéréshez. A rendellenes termesztési viszonyok, amelyeknek hatását csak fokozta a szokatlanul csapadékos időjárás, amelyet a tenyészidő végefelé időről-időre nagy hőmérséklet váltottak fel, mégis befolyással volt a buza termésére, mert megszorult s csak 75 kg. hl-súlyu termést adott 23 gr. abszolutsúllyal.

Az amugy is nagyon apró magvakon azonban a szorultság nem hagyott olyan nyomot, mint a közönséges, illetve a nagyobb magvú búzákon s az a szemnek még így is nagyon tetszetős, acélos, élénk sötétpiros színű volt. Termelt a hét négyszögletesen, azaz közel két négyszögletű, 65 kg. szalma és 2-5 kg. szem.

Csak a könnyebb tájékozódás céljából említem fel, mert az ilyen kis területek termését nagy területre átszámítani nem szabad, hogy e mennyiségek egy kat. holdon kb. 50 q szalma és kb. 20 q szemtermésnek felelnek meg. E kisarányu termesztésben is megfigyelhető volt továbbá, hogy a buza is — épp úgy, mint a Marquis — inkább magra, mint szalmára dolgozik; szalmájának hosszúsága alig érte el az 1 métert, szilárdasága pedig egészen kiválóan mutatkozott, mert alig egy kevésbé dől meg, rozsdától sem szenvedett számottevő mértékben. Kalásza tar, meglehetősen kicsi, hegyesedő.

Igen valószínűen ez volt Európában az első Garnet-buzavetés, amit abból következtettek, hogy Baur tanár az Ill. Landw. Zeitung 51/1925. számában erről a búzáról írott tájékoztató nyilatkozatában azt mondja, hogy a német szakkörök előtt még csak leírásokból és szóbeli közlésekből ismeretes.

Mindezeket pedig nem azért adtam elő, mintha a búzának a hazai termesztésben különleges jelentőséget, vagy jövőt tulajdonítanék, hiszen a mi viszonyaink egészen más követelményeket írnak elő a termesztésben nagyobb szerepre hivatott búzafajtákkal szemben, mint a kanadaiak és nem is lehet kétséges, hogy újabb hazai nemesített tavaszi búzáinkkal a Garnet-buza termőképessége nem veheti fel a versenyt, amire már külsőjeiből is következtetni lehet. Nálunk legfeljebb kereszttevéseknél jöhetne kísérletképpen figyelembe.

A Garnet-buza példáján keresztül inkább csak rá akartam mutatni arra, hogy milyen különleges célkitűzések lehetnek a növénynevelési munkának s hogy e különleges célokat egyes esetekben milyen mestéri módon lehet megközelíteni. A kanadai búzanevelés egyébként is kiválik az ottani mezőgazdasági termelési döntő módon befolyásoló eredményeivel; kirívó példája ennek a Marquis-buza, amely fajta valóságos átformálónak hatott Észak-Amerika búzatermesztésére. Másrészt pedig közgazdasági szempontból érdeklődéssel kell kísérnünk a mezőgazdasági termesztés határainak kiterjesztésével kapcsolatos jelenségeket, mert ezek a világválság fokozódását jelentik, ami végeredményben a hazai gazdasági viszonyokra is hatással van. *Sarányi János.*

GAZDASÁGI NÖVÉNYTAN.

Rovatvezető: Degen Árpád dr.

Az égetett mész hatása a magvak csirázóképességének megtartására.

Az égetett meszet már régóta (Müller: 1868.) használják a magvak csirázóképességének megtartására (l. Adolt Mayer: Über das Konservieren des Keimvermögens. Journ. f. Landw. 1906. 55). Hatását vizsgáló tulajdonságának köszönheti. Régóta ismert tény, hogy a jól kiszáritott mag nemcsak csirázóképességét tartja meg a rendesnél is hosszabb időn keresztül, hanem még más (p. o. kémiai) behatá-

soknak is jobban ellentáll. Legújabbán a japán Ohara intézetben Mantaro Kondo foglalkozott a mész szerepével s 51 különböző magfajon 10 éven át próbálta ki az égetett mésznek konzerváló hatását. Érdekes dolgozatának részleteit, sajnos, nem ismételhetjük meg, csak röviden felelünk meg, hogy a magvakat háromféle módon tette el, még pedig: 1. zacskókban mész nélkül, 2. légmentesen elzárt üvegpalackokban mész nélkül, 3. égetett mészsel keverve légmentesen elzárt üvegpalackokban. Később a módszer gyakorlati hasznavehetőségének kipróbálásánál légmentesen elzárt pléhdobozokat is használt, amelyeket föld alá temetett.

Az eredmény azt mutatta, hogy égetett mész segítségével sikerült a vetőmagvak élettartamát lényegesen meghosszabbítani, különösen akkor, ha azokat légmentesen elzárt tartályokban hűvös helyen tartotta.

A vetőmagvak csirázóképességének mesterséges konzerválása természetesen azokon a vidékeken játszik nagy szerepet, ahol a természeti viszonyok (huzamosabb időn át tartó nedves, meleg időjárás) a csirázóképességet erősen rontják. Ilyenek a viszonyok Japánban, ahol a vetőmagvak csirázóképessége hamarabb romlik, mint a szárazabb, hűvösebb Európában. *D.*

GAZDASÁGI GÉPÉSZET.

Rovatvezető: Kand Ede.

Tarlóbuktatás motoros erővel.

A traktorszántással foglalkozó gazdatársaim között a mai napig még kellőképpen nem tisztázott körülmény az, hogy a hazai viszonyok között a helyes és gyors tarlóbuktatás szempontjából a tárcsás, vagy a többtestű ekével való tarlóbuktatás-e a helyes és célirányos. Nem szándékom az eddig beigazolt talajművelési doktrínákkal foglalkozni, de fel kell említenem azokat a fontos irányelveket, amelyeket a tarlóbuktatásnál nem szabad mellőznünk.

Mi a tarlóbuktatás célja? 1. A hajósszélesség megszakításával a talaj nedvességének megőrzése; 2. a porhanyítás által alkalmassá tenni a felalajt a légköri lecsapódások — eső, harmat, köd, pára — legkönnyebb befogadására; 3. jó vetőgágy előkészítése; 4. a gyomirtás; 5. a tarlómaradványok eltüntetése, illetve elkorhasztása; 6. a rovarellenesség ellen való védekezés; 7. szándékom azt vitatni, hogy mennyiben vihető mindez keresztül előnyösebben a tárcsásborona, vagy a többtestű hántó ekék alkalmazásával.

A tárcsás buktatásnál a fent említett célokból az első három a legkétségtelenebben elérem; de nem így állunk a többiekkel, a gyomirtással, a rovarok elleni védekezéssel, a tarló tökéletes elkorhasztásával. Ha tárcsával buktatok, akkor a régi buktatórendszer helyett a Campbell-rendszerhez hasonló talajlazító-hasogató rendszert alkalmazom, amely rendszerrel a szántott felület rész egymás alatti elhelyezkedése többé kevésbé ugyanaz marad s a legkritikus esetben történik meg, hogy a gyommagvak, rovarbábók és tarlómaradványokkal telített felső talajréteg mélyebb talajrétegbe kerüljön alá. Ezek továbbra is a felső, a nedvességben szegény rétegben maradnak s így a gyommagvak csirázása, a rovarbábók és bábok pusztulása, a tarlómaradványok korhadása csak részben és tökéletlenül megy végbe. Ezért nem tudott nálunk gyakorlatban elterjedni a Jean-féle talajművelési rendszer, amelyet illetőleg személyes tapasztalataim is igazolják a fentieket.

*) Berichte des Ohara Instituta f. landw. Forschungen. Kuraschiki, 1926. 135—146.

Ezzel ellentétben az ekével való tarlóbuktatás majdnem ideálisnak mondható. A hajósszélesség megszüntetése teljes — a borona alkalmazásával — a talaj struktúrája, a vetőgágy előkészítése a legjobb; A fordító rendszer következtében a gyommagvaknak elegendő hő és nedvesség állván rendelkezésükre, a kicsirázásuk tökéletes; a tarlómaradványokba és gyökérrészletekbe meghúzódott rovarbábók a föld színe alá kerülve elpusztulnak s a tarló 3-4 hét alatt, de legkésőbb a vetőszántásig teljesen elkorhad.

A gyakorlati alkalmazást illetőleg meggyőződésem, hogy az a tény, hogy 12-15 évvel ezelőtt a tárcsásboronák alkalmazása rohamosan terjedt, ebben lelte elsősorban magyarázatát, hogy gépi erő hiányában az állati erő munkateljesítményének inkább megfelelt a tárcsa, amely a munkatöbblettel felelt a szükséges szinten olyan, vagy csak lényegtelenül nagyobb vonóerőt igénylő, de kisebb teljesítményű, nehézkesebb, 3-4 vasú ekéket, másodsorban pedig az a sajnos tapasztalat, hogy a gazdák nem mindenkor a jó, de mindenkoron a gyors munkát tekintik a főcélként.

Ma már más a helyzet. A traktorok óráról-órára való terjedése és azoknak a fenti munkánál való alkalmazásával az említett kétös célt mindenben elérhetjük, még akkor is, ha az eke alkalmazása a tárcsával szemben 25-30%-os idővesztést jelent s ugyanakkor minőség tekintetében azt messze fölülmulja.

Mindezeket tudva, igyekeztem olyan többlestű ekét beszerezni, amely súlyánál, vonóerősúlyosságánál és munkateljesítményénél fogva legjobban megfelel a hazai, elsősorban a kötöttebb talajviszonyoknak s amely a legjobban alkalmazható a mindinkább terjedő kis típusú 20-30 lóerű traktorokhoz. Többeszi kísérletezés és próbaszántás után rendeltem egy ötvásu tarlóbuktató ekét. Ez az eke nemcsak hogy mindebben megfelelt az általam használt Fordson traktorhoz, de minden várakozást felülmúlt, amit a gazdaságomban rendezett próbaszántásokon résztvevő gazdatársaim egyöntetű, legteljesebb elismerése bizonyított legjobban.

Az eke a régi rendszerű, merev csoroszályakkal van felszerelve, 2 drb. mélységet szabályozó emelőkarral, 1 drb. ugyanezen célt szolgáló csavaremlővel, 1 drb. kézi kormányval és 1 drb. ekevezető ülésel. Így felszerelve az ekék összsúlya 400 kg. Tarlóbuktatásnál az első négy csoroszályt, amelyek a magas tarlót nedvesebb talajon esetleg össztolják, minden hátrány nélkül lezereltem s csak az utolsó eketést előtt hagytam fent. A próbaszántást gazdaságom egyik erősen kötött talaju, de sik fekvésű parcelláján végeztem, Fordson után akasztva. Indulással töltéssel, olaj- és vizutántóval együtt 6 munkára alatt felszántott 5 és fél magyar boldat, s ez idő alatt elfogyasztott 39 liter petróleumot, olaj- és hűtővízfogyasztása ugyanannyi volt, mint a kettes eke vontatásánál. Szántott állandóan második sebesség mellett öt hüvelyk mélyen, de lement hét hüvelykre is huzamosabb ideig. Munkája ideális, egyenletes, a tarlómaradványoknak nyoma sem volt s részben a Fordson menetsebessége, részben az erősen hajlított, hirtelen fordító kormányvezérek alkalmazásának következtében a talaj annyira porhanyó, omlás volt, hogy a boronát mellőzni lehetett. Ilyen munkával vetőszántásra is alkalmazható volt. Nagyobb táblán, ahol a forduló dűlő szélesebb, vagy ahol a táblán keresztiek nincsenek, az ekevezető 15-16 éves gyerek is mellőzhető. A traktor vontatás közben megközelítőleg sem veszi annyira igénybe, mint például a nagy Oliver tárcsásborona, amit éppen az aránytalanul kevesebb üzemanyag fogyasztása is bizonyított elsősorban.

Ezekután hasonló célra a Fordson, H. S. C. S.

A Magyar Magtenyésztési R.-T. Monori magkereskedésének őszi árjegyzéke megjelent

és bárki kívánságára díjtalanul megküldetik.

TELEFON: J. 148-28 és 29

MAGYAR MAGTENYÉSZTÉSI R.-T., Budapest, IV., Szép-utca I. sz.

Sürgőnycim: GRANARIUM

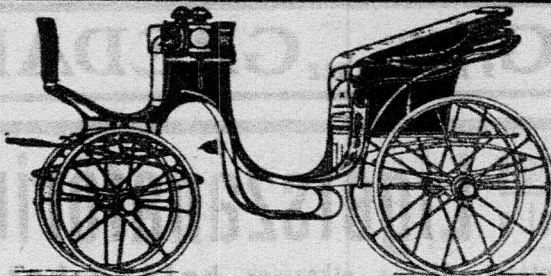
BORSÓHULLADÉK, kiváló tápértékű erőtakarmány, vagonételekben kapható!

Alapított 1859.

Boğentüst György

autókarosszéria- és kocsigyártó
Budapest, VIII., Fecske-u. 19.

Telefon: József 113-80

Nagymennyiségű különféle alaku kocsijaimnak csökkentése folytán, illetve az autókarosszériáuzemem kibővítése miatt kocsijaim leszállított árban adatnak el.

Autókarosszériák és kocsigyártása, átalakítása, javítása, fényezése, kárpitozása stb. pontosan eszközöltetik.

1284

Cormick stb. traktor emelték eketípust nem, hogy a tárcsás munkateljesítmény kiesen tökéletes munkabérlés fogja vezetni gyors, de a jó munkateljesítményével alkalmazásával nagyot léptünk a termelés felé.

Ráksipuzta (Som)

GAZDASÁGI

Rovatvezető

A tengerimó

A folyó gazdaság letett. Már múlt év vetési bagolytűz ká ha jóval szerényebb legyekről is szólt a kukac (Cenhorrhynch) vidékünkön tisztelet feketé répbogár és a dohányültetvények dohánytermelőt ismét szőri és gyakran ny sok kétes örömeivel.

Ugy látszik, ez maradni önmagában, aggasztó fellépéstől, a dolognak jelentősé majd a tengeritörési nyes osó láttan jöni.

Múlt év májusában m. kir. miniszter új év végi rendeletek hatály fontosságához mért tása a rendeletnek, lezi, hogy a közös fel a védekezésre. I lános, országos véd figyelmeztetés útján.

Az 1926/27-es évi szeptember harminc messé tehető a ter rágott csöveket töré és raktározzák. Ily minden külön munk morzsolható, illetve lesznek. Ez már azé éppen könnyen ron fel legelőbb.

Szerfelett üdvös ve egyéb elfoglaltságuk végzésén kívül még módot találnának a ellenőrzésére is, hog res tengeritörők elt gyakran tavaszig ék jöjjenek.

Nem tekintve ennel ilyképp a figyelem komolyságára és el kezés utolsó határid nem lesz szükség különben ebben az volta folytán mar talan lenne.

Pusztakajmád.

A céltudatos és sikeres
Angyal Dezső: Gyű
(584 oldal 160 ábra) című
"Patria" r.-t. könyvve

Emellett minőségben kap Ugy nem lunk árajánlattal

VETŐMAG

Csak term

Cormick stb. traktortulajdonos gazdátársainak az említett eketípust nyugodtan ajánlom, mert ismétlem, hogy a társával szemben mutatkozó csekély munkatehermentesség különösezt bőven behozza a teljesen tökéletes munkájával. Ha pedig az a józan belátás fogja vezetni gazdátársaimat, hogy nem a gyors, de a jó munkára törekedjünk a hántóke alkalmazásával, akkor azt hiszem, hogy máris nagyot léptünk a sokat emlegetett „több- és jobb-termelés” felé.

Ráksipusza (Somogy megye). Freytag Béla.

GAZDASÁGI ROVARTAN.

Rovatvezető: Jablonowski József.

A tengerimoly elleni védekezés.

A folyó gazdasági év a paraziták jegyében születte. Már múlt év őszén általános volt a panasz a vetési bagolyféle kártételei miatt. A gabonafutrinka, ha jóval szerényebben is, szintén fellépett, sőt gabonalegyekről is szólt a fáma. A repcebogár és a mák-kacák (Ceuthorrhynchus), sajnos, személyesen tetik vidékünkön tiszteletüket, nemkülönben a drótféreg, a fekete repabogár és a bagolyféle is, amelyek főleg a dobányültetvényeket tizedelték meg, sok elsőéves dobánytermelőt ismertetve meg ekképpen a többszöri és gyakran újraültetésekre is beálló foltozások kétes örömeivel.

Ugy látszik, ez az esztendő következetes akar maradni önmagához. Többektől hallok a tengerimoly aggasztó felléptéről. Félt, hogy sokan, akik ennek a dolognak jelentőségét eddig nem tulajdonítottak, majd a tengeritöréskor a sok sorhíjas és csökevényes cső láttán jönnek rá számottevő kárukra.

Múlt év majusában jelent meg a földművelésügyi m. kir. miniszter újabb körrendelete, amely az 1917-ik évi rendeletek hatálytalanságával a védekezést annak fontosságához mérten újabb rendezi. Helyes újítása a rendeletnek, hogy a törvényhatóságokat kötelezi, hogy a közönséget évenként háromszor hívják fel a védekezésre. Helyes pedig ez azért, mert általános, országos védekezés hatásosan csak gyakori figyelmeztetés útján valósítható meg.

Az 1926/27-es évadban az első felhívás határnapja szeptember harmincadika, midőn még idejében figyelmeztethetők a termelők arra, hogy a hibás és ragott csöveket töréskor és hántáskor külön rakják és raktározják. Ilyen módon a fertőzött csövek, minden külön munka és újabb költség nélkül, előbb morzsolhatók, illetve csutkáik előbb feltűzelhetők lesznek. Ez már azért is ajánlatos, mert ilyen módon éppen könnyen romlandó készletek használódnak fel legelőbb.

Szerfelett üdvös volna, ha a törvényhatóságok, sok egyéb elfoglaltságuk közt, az emlékeztető feladat elvégzésén kívül még az őszi és téli folyamán időt és módot találnának a rendelet megtartásának hathatós ellenőrzésére is, hogy a gyakran majdnem félméteres tengeritörékek eltűnjenek és a lábán álló kóróval gyakran tavaszig éktelenkedő táblák idejében rendbe jöjjenek.

Nem tekintve ennek közvetlen hasznát, ráirányulna inkább a figyelem a védekezés kötelezettségének komolyságára és elérni azt is, hogy mire a védekezés utolsó határideje május tizenötödike elérkezik, nem lesz szükség hatóság beavatkozására, amely különben ebben az időpontban az idő előrehaladott volta folytán már — úgy lehet — elkésett és tárgytalan lenne.

Pusztakajmád.

Illés Imre földbírtokos.

A céltudatos és sikeres gyümölcstermesztés alapját képezi

Angyal Dezső: Gyümölcsismeret (Pomologia)

(224 oldal 190 ábrával) című most megjelent szakműve. Ár 275.000 K.

"Patria" r. t. könyvkereskedés Budapest IX. Üllői út 26. (Köztér-1-k.)

SERTÉSTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: o. Dörner Béla.

A korai bugatás káros következményei.

Ennek a kérdésnek a tárgyalását igen időszerűnek tartom, a gyakorlatban tapasztalt sok hiba miatt. Ma, amikor a magyarországi hussertéstenyésztés szemmel láthatólag nagy lépésekben halad előre, és amikor mindig többen és többen kísérlik meg a koránérő hussertésfajták tenyésztését, igen fontos, hogy a koránértséggel teljesen tisztában legyünk. Magyarországon és általában véve Európában mindenütt ahol u. n. „koránérő” hussertéseket tartanak, azt tartják koránérő sertésnek, amely már 8-9 hónapos korban továbbtenyésztésre felhasználható, azaz, mint szakszerűleg mondják, „tenyészérett”!

Ez eddig helyes! De amint *várerezt és tenyészérett* között különbséget kell tenni az állattenyésztőnek, bizonyos tekintetben különbséget kell tenni „korai” és egy „későbbi”, jobban mondva „előrehaladottabb” tenyészérettség között.

A tenyészérettség ugyanis épp úgy, mint az ivarérettség, bizonyos kilengéseknek van kitéve, mely fajta, kor, nem, takarmányozási, ápolási és egyéb körülményektől függ.

Nálunk Magyarországon a gyorsan fejlődő (azaz 8-9 hónapos korban tenyészérett) hussertésfajták tenyészérettsége különböző okoknál fogva *később* áll be, mint a nyugati államokban. Oka ennek mindenképp az állatok *tartása*. Kevés kivétellel, még a legtöbb helyen nem extenzív, hanem bizonyos elhanyagoltságot tapasztalhatunk a hussertéses tartás terén, nyugateurópai szemmel nézve a dolgot.

Ezért mindazok a tenyésztők, akik nyugateurópai mértékkel mérik, még nem nyugateurópai fokozaton álló ugynevezett koránérő hussertéseiket, okvetlenül a korai bugatás súlyos hibájába esnek.

Hogy miben mutatkozik a korai bugatás hátránya, egyszerűség kedvéért magyarországi példákkal illusztrálom.

Az egyik újabb alakított nagy német nemesített tenyésztésben történt, hogy az illető tenyésztő minden jó tanács ellenére, talán kísérletképpen már 3/4 éves korban bebogatta egész kocáállományát. Mikor az állatok törzskönyvezésére került a sor, kitűnt, hogy azok a kocák, amelyek lemalacoztak, sokkal kisebb testméreteket mutattak, mint azok, amelyek véletlenül elvetéltek, vagy meddők maradtak. Amig u. i. a malacos kocák a malacok testének felépítésére használták fel a takarmányt, ezt az elvetélt és meddő kocák saját testük gyarapítására használták fel.

Mivel pedig a tenyésztés szempontjából a testméretek különösen fontosak, természetes dolog, hogy egy későbbi időben azok az anyakocák lesznek előnyben, amelyeknek nagyobb testméretek mellett lesz ugyanannyi malacuk, mint a kisebb testméretűeknek. A visszamaradt anyakocák sohasem fogják elérni fejlettségben jobban kifejlődni tudó társaikat.

A korai bugatás eredménye tehát *fejlettségben való visszamaradást* és ezzel kapcsolatban minőségbeni romlást eredményezett.

A második eset Dunántúl történt. Egy nagy állomány tulajdonosa nem bírván türelemmel kivárni a bugatásra ma már mindinkább megfelelőnek talált 12 hónapos kort, bebogatta kocáit (yorkshire) 9 hónapos korban, a kocák kicsinyek és fejletlenek maradtak azokkal a testvéreikkel szemben, amelyek vagy nem fogamzóztak, vagy elvetéltek.

Ez esetben a malacokon is észre lehetett venni azt, hogy anyjuk korán lett bebogtatva. Az előhísi kocák némelyike a szoptatásban annyira leromlott, hogy fel sem tudott kelni.

Ugyancsak Dunántúl egy kisebb tenyésztőnél meg-

ismétlődött ez a dolog. A kocák korán lettek bebogtatva és az egész állomány, egy kivétellel, elvetélt. Az elvetélt állatok nagyszerű kondícióban voltak, míg a malacos koca méretei sokkal kisebbek voltak testvéreiknél, illetve egykoru társainál.

A korai bugatásnak hátrányait azonban nemcsak ezeken a helyeken állapítottam meg, hanem másutt is. Több olyan tenyésztet van, ahol túlságosan korán bugatnak.

Ezzel kapcsolatban meg kell azonban azt is említenem, hogy ugyancsak Magyarországon is azokban a tenyésztetekben, ahol kiváló gondozás, bőséges takarmányozás, valamint vérfelfrissítés következtében az ugynevezett „koránértséggel” a maga valójában megmaradt, a korai bugatásnak semmi néven nevezendő következménye nem volt. Ez azonban nagyon ritka eset hazánkban.

Ugyancsak meg akarom említeni azt is, hogy a korán való bugatás ellen szólnak mindazok a német szakkönyvek, amelyek jelenleg közkézben forognak. Világosan megírják: „a hussertések már nyolckilenc hónapos korban tenyészéretté, de 10-12 hónapos kor előtt nem tanácsos tenyészítésbe venni azokat.”

Ezek után tehát azt tanácsolhatom minden angol sertést tenyésztőnek, várja be türelemmel az egyéves kort. A hussertések természetes szaporasága és a többi sertésfajtákkal szembeni viszonylagos korán értsége ugyanis nagy előnyt biztosít a tenyésztőknek, a többiekkel szemben. Szükségtelen türelmetlenséggel tenyészkezőink *minőségét elrontani* és ezáltal talán a legértékesebb egyedeket a tenyésztet nézve mintegy elveszteni. Majd ha folytonos nemiséssel, tenyészkezeléssel és mindenekelőtt rendszeres törzskönyvezéssel a magyarországi hussertésállományt minden tekintetben a nyugateurópai fokra emeljük, úgy időben is nyerni fogunk. Addig azonban türelem.

Kenessey Béla

a Húsértéstenyésztők Országos Egyesülete ügyvezetője.

A kenderkórótermés előkészítése.

Ma már, mikor a gazdasági helyzet konszolidálódik, igen lényeges, hogy a gazda mindenben körültekintéssel járjon el.

Belterjes módon gazdálkodóknál is gyakran lehet tapasztalni, hogy kenderüket a talaj megválasztásától, előkészítésétől egészen a levágásig megfelelően művelik és kezelik, de azután, mintha a szép termés láttára az örömtől megtántorodnának, a kész termést annál könnyelműbben kezelik.

Pár sorban arra óhajtok rámutatni, hogy mire legyen figyelemmel a gazda az átadás körül.

A gyárak igen sokat követelnek, de követelményeik nagyrésze a termelőknek is érdeke. A gyár a ránevezte értéktelen lombért, gazért nem viseli a fuvardíjat és a súlyhoz igazodó kikészítési költségeket sem. Természetes, hogy a gyár igyekszik minden felesleges kiadást a termelőre hárítani. Nem hagyja figyelmen kívül azt sem, hogy a lomb festőanyaga az átátásnál káros hatással van a kenderrost színére. Felesleges kiadásait az átvételi árba feltétlenül belekalkulálja.

Erdeke a gazdának is, hogy a kéréket két jó erős kötéssel lássák el, mert így a kender szállítás közben nem hull, nem kuszálódik. Ha lomb- és gazmentesen szállít, akkor a gyár nem tud levonásra címet találni, hacsak minőségi kár nincsen a kenderben. A lelobozott kenderkóró kedvezőtlen időjárás mellett is könnyebben kezelhető és nem jelen-

*) Ha a tenyésztő olyan *gyengén* tartja hussertéseit, hogy az egyéves korig kell várnia a kocák bebogtatásával — nehogy állatai megcsökkenjenek —, akkor tenyészsen inkább mangalicát, vagy ami olcsóbb: házinyulat!

A Székács-féle eredeti nemesített búzákból

ez idén újabb típusokat is hozunk forgalomba, melyek gyakorlati értéke a régi, általánosan elismert törzsekét is felülmulja. Különösen felhívjuk gazdáink figyelmét a **tiszavidéki jellegű, aprószemű, magas hektolitersúlyu, nagy sikértartalmu, piros szemű minőség-búzáinkra**, melyeket koránérésük és rozsdadállóságuk miatt különösen az Alföldre és az **eredeti nemesített „F” sziki búzára**, melyet mint igénytelen és nagy életenergiával bíró féleséget **speciálisan szikes talajokra** ajánlunk.

Emellett országosan bevált régebbi buzátörzseink vetőmagja, melynek felújítására és tökéletesítésére nagy gondot fordítunk, szintén a legjobb minőségben kapható.

Ugy nemesített búzáinkra, mint **eredeti nemesített Fleischmann-féle rozsrá** nézve szívesen szolgálunk árajánlattal.

1037

VETŐMAGNEMESÍTŐ ÉS ÉRTÉKESÍTŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG, Budapest, V., Mérleg-u. 3.

Csak az az eredeti nemesített vetőmag, amit mi az Országos Nővénytani Intézet ellenőrzése mellett fajtisztán termelünk. Az utántermelt vetőmag ezzel szemben gyakran elkorcsosul, nem fajtisztá, tehát nem is meghízható!

udományos szakintézetek, vagy egyébként különlegesen kísérletezéssel foglalkozó szakerek feladata lehet. A gazdasági üzemből nem illik bele, gyakorlati gazda 5-6 fajtánál többet egyszerre ne próbáljon ki.

Milyen és melyik legyen már most ez az 5-6 fajta? Az első dolog, amire nem lehet elégszer a figyelmet felhívni, hogy mindig magától a nemesítőtől kell a magot venni.

Az Országos Növénytermesztési Intézet, de maguk a nemesítő üzemek is évről-évre gondosan gyűjlik azon gyakorlati gazdák tapasztalatait, akik nemesített magot vettek. Ilyen módon — legalább a régi fajtákra vonatkozóan — már több-kevesebb biztos tájékozódásunk van, hogy melyik, hol milyen talajon, vidéken válik be. Ezeket az adatokat időközönként a szakirodalom közli. Ennek figyelemmel kísérése, valamint a szomszédos, esetleg nemesítő vetőmagot használó gazdaságok tapasztalatai már nyújthatnak némi utabiztosítást. Ebből látható, hogy az adatgyűjtés mennyire fontos, reméljük, hogy folytatódni fog az ezután forgalomba kerülő fajtákra vonatkozóan is.

Az ilyen módon való adatgyűjtésnek azonban van egy nagy hátránya. Csak azt mutatja, hogy az egyes fajták az illető gazdaságban termelt régi fajtával szemben milyennek mutatkoztak, de már azt nem, hogy egyes vidékeken különböző nemesítő üzemek fajtái mennyire versenyezhetnek egymással.

Igen megkönnyítene a kipróbálendő fajták kiválasztásának munkáját egy fajtakatalógus időközönként való kiadása, amelyben a nemesítő üzemek fajtáikat, azok lényeges tulajdonságait, a talaj, éghajlat, intenzív művelés, vetési idő tekintetében eltérő igényeit ismerletnék. Halaadmi vágó, intelligens gazda kezében hasznos segítőeszköz lenne ez, amely a kiadásra fordított aránylag csekély költséget megérdemelné márcsak azért is, mert hi tákré volna a hazai nemesítő üzemek munkájának és állandóan fenntartaná az érdeklődést a nemesített magvak iránt.

Még a legpontosabban beállított kísérlet sem ad megfelelő eredményt, ha azt csak egy éven át végezzük. Az évi időjárás az egyes fajták fejlődését eltérő mértékben befolyásolja. Példaképpen említek erre egy Mezölakon végzett kísérletet (amelyet annak idején a „Köztelek” közölt).

Két éven át hasonlították össze négy rozsfajtát, melyek közül az első évben négy terület közül háromban a gazdasági fajta adta a legnagyobb termést, míg a zalaszentgróti majdnem minden sorozatban igen lemaradt. A következő esztendőben meg négy sorozat közül háromban a zalaszentgróti termelt legtöbbet és a negyedikben is alig maradt le. Ilyen befolyása volt az évi időjárásnak a fajta fejlődésére. Milyen kár lett volna az egy évi eredmény alapján palcat lórnai a zalaszentgróti rozsa fölött!

Az évi időjárás befolyása leginkább a vetési idő megválasztásában mutatkozik. Erre vonatkozólag az Országos Növénytermesztési Kísérleti Állomás közölt érdekes adatokat, 12 hazai nemesített búzafajtát és 1 alföldi fajtát vetett el október 4-én és október 31-én. Az V. számmal jelzett az október 4. vetésben a legnagyobb termést adta, míg az október 31-iken 13 fajta közül a 11. helyre került, a VII. számú, mely korán vetve a 2. volt, késői vetés esetén a 13. lett. E kísérletből megállapítható volt, hogy minden fajta többet termelt korai vetés esetén, de hogy mennyire bírták meg a késői vetést, az igen eltérő volt. Igénytelen fajtáknál a késői vetés csak 9%-kal csökkentette a termést, igényesekeknél 71%-kal.

Búzafajtáink között vannak higrophilek, trophilek és xerophilek. Ezek fejlődését a rendelkezésre álló csapadék mennyisége és az időjárás eltérő mértékben befolyásolja. Még az alajuk adott trágyát is az időjárás viszonyok szerint — a különböző jellegű búzák — eltérő mértékben képesek kihasználni.

Szeszélyes időjárás viszonyaink között nehéz biztos fajtát kiválasztani, de mert klímánk mégis túlyomodon száraz, hozzánk a higrophil fajták nem valók.

A szárazságot a növényfajták jellegük szerint eltérően képesek viselni. Minden fajtának van egy kritikus időszaka, az ebben az időben uralkodó időjárás lesz irányadó arra, hogy a kísérletbe felvettek hogyan viselkednek.

Az időjárás nem bírnak változtatni, de hogy ennek ellenére lehetőleg pontos ki érleti eredményeket kaphassunk, ennek érdekében mindent el kell követni.

Az egyenletes talaj fontosságáról már szóltam. De ez még nem elég. Minden termelési tényezőnek egyenlőnek kell lenni. Egyik legfontosabb dolog az, hogy lehetőleg minden parcellán egyenlő számú növény álljon. Ezt persze gazdasági kísérletezésnél teljes pontossággal nem lehet elérni, de iparkodni kell megtenni mindent, amit lehet.

Ezért minden fajtánál külön kell megszabni a használandó vetőmag mennyiségét, aszerint, hogy milyen a szem nagysága, a vetőmag tisztasága, csirázóképessége. (Bokrosodásképességre is figyelni kell.) Aprómagvú fajtából kevesebb vetőmag kell, hogy ugyanannyi növény kerüljön egy adott területre. Tisztább, jobb csirázóképességű magból szintén kevesebbre van szükség.

Kukoricánál, burgonyánál stb. minden fajtának meg kell adni a neki megfelelő tenyésztési területet. Egy óvári kísérletben, fehér paduai tengerinél, egyedül a megfelelő tenyésztési terület kipróbálásával kat. holdankint 2 q-val sikerült a száraz szemtermést fokozni.

Például továbbá a búzát említhetem fel, hogy lassuk, mekkora különbségeket okoz a vetőmag pontos megválasztása. Magyaróvári viszonyok között, kifogástalan talajunkat végezve, korai vetés (okt. első fele) esetén, közepes viszonyok között 3.000.000 búzamatagot kell vetni egy kat holdra, hogy 25% veszteséget számítva, elég sűrű vetésünk legyen. Hogy ezt elérhessük, 30 gr. 1000 szeműsúlyú búzából 90 kg. vetőmag kell holdankint, 40 gr. 1000 szeműsúlyú búzából 120 kg. vetőmag kell holdankint, 50 gr. 1000 szeműsúlyú búzából 150 kg. vetőmag kell holdankint.

Ha mind a három fajta búzából egyformán 100 kg.-ot irnánk elő, ezzel a 30 gr. 1000 szeműsúlyú fajtából 3.333,000 csirázó magot, 40 gr. 1000 szeműsúlyú fajtából 2.500.000 csirázó magot, 50 gr. 1000 szeműsúlyú fajtából 2.000.000 csirázó magot juttatnánk egy holdra, vagyis az aprószeműből a kelletténél többet, a nagyszeműből a szükségesnél kevesebbet.

A vetőmagszükséglet illetően meghatározásának mindenestire hibája az, hogy ezzel a nagymagvú növényfajtáknak kedvezünk, mert azokból erőteljesebb növények fejlődnek ugyanolyan számban, mint az aprómagvú növények kisebb magjából. Ez a hiba azonban nem lesz nagy, mindenesetre kisebb, mintha minden egyes fajtából ugyanannyi vetőmagot használnánk volna fel.

Gondostodni kell arról, hogy az egyes fajták egymástól elváljanak, ezért köztük közeleket kell hagyni. Amde ezzel meg azt érjük el, hogy a szelről álló növények erőteljesebben fejlődnek, mert kedvezőbb viszonyok közé jutottak, mint a gazdasági táblán állók.

Ezen egyszerűen egy segítőnk, hogy csak akkora közt hagyjunk, amekkora a fajták elválasztásához okvetlen szükséges. Még gabonánál sem többet mint 30-40 cm. széleset, még inkább kiküszöbölhetjük a hibát, ha az elválasztó sorokat csak szárbánduláskor kapáljuk (vagy nyújtjuk ki). Kapásoknál elválasztó sorra nincs is szükség.

Nemesek a kísérlet talajának helyes megválasztására és a beállítás körül eddig elmondottakra kell ügyelni, hanem a kísérleti parcellákat állandóan figyelni kell. Mindent követünk el, hogy azon a növényzet egyenletesen fejlődjen és rögtön ki kell zárni azt a parcellát a sorozatból, amelyen akár természeti behatások (viz, jég), akár rovarkár, vagy növényi betegség az átlagosnál nagyobb pusztítást tett.

Különösen a kelésre kell figyelni. Jól tudjuk, hogy minden elvetett mag még legfogdosabban előkészített földben sem kel ki. Az ilyen módon előállított veszteség a talaj és időjárás viszonyok szerint, de még a növények szerint is, különböző. Kapásoknál néha csak 10%, míg gabonaféléknél felmegy átlagosan 25%-ra is. Ha már most egy mag nem kel ki, ennek az lesz a következménye, hogy a körülötte álló többi növény az így keletkezett hézag miatt nagyobb tenyésztési területet, több nap sugarhoz, tápláléanyaghoz jut. Az egyenlőtlen fejlődés elkerülhetetlen.

Sűrűn vetett és bokrosodó képességgel bíró gabonaféléknél ez nem lesz baj, gyakorlatilag alig jön számításba, de már kapásoknál a hiba jelentékeny lehet.

Ezen kétféleképpen lehet segíteni. Ha a kelés volt hiányos, vagy a növények a fejlődés szakában pusztultak el, a vetést ki lehet pótolni. Áztatott magból kell, esetleg öntözéssel, csapadékos időben a későbbben kelt növények a többiek fejlődésükben utólerhették. A később elpusztult növényeket már nem lehet pótolni, de segíthetünk magunkon úgy, hogy a keletkezett hézag körül álló növényeket kiselejtezzük és ugyanannyi számú a többi parcelláról is.

Legnagyobb gondjal az aratást kell végezni. Hiba minden fajtát egyszerre letakarítani. Ha várunk, míg mind megéri,

a korai változatok magjából sok elpereg, madarak kieszív. Ha az aratással sietünk, a késői fajták szemét éretlenül aratjuk. Mindenképpen hamis eredményt kapunk. Ezért minden fajtát akkor kell aratni, amikor annak ideje elérkezett, tehát külön-külön minden parcellát a sorozatban.

A cséplést kis parcellákról legjobb a helyszínen végezni. Ha nem lehet, ponyvás szekéren kell fajtánként, vagy ponyvával gondosan elválasztva több fajtát felrakva behordani.

Sok vita folyt arról, hogy a termést miként vegyük számba. Részemről a legjobbnak tartom minden parcella teljes termésének külön lemerését. (Wagner-féle eljárás — amelyet különben 6 maga sem ajánlott soha fajtakisérletre — mellőzendő.)

Az eredmény még így sem lesz kielégítően pontos, mert a fajták viztartalma különböző lehet. Gabonaféléknél, nálunk, ahol az aratás idején rendszerint szárazság uralkodik, e tekintetben rendszerint nem lesznek lényeges különbségek. (Lehetőleg azonban például ott, ahol az esős időben aratott schlaustádti rozs hozontos kalásza több vizet képes felvenni.) Kukoricánál, még inkább burgonyánál és répánál a fajták viztartalmában nagy különbség van, azért ezek termését szárazanyagra átszámítva kell összehasonlítani.

Azzal, hogy rámutattam arra a sok nehézségre, amivel a fajtakisérletek beállítása jár, senkinek kedvét sem akarom tölve elvenni. Célok csak az volt, hogy feltárjam azokat a hibaforrásokat, amelyek a még látszólag a legpontosabban végrehajtott kísérletek eredményének számbavételével is veszélyeztetik a megbízhatóságot.

És mégis kell kísérletezni, mert a fajták kipróbálásának ez az egyetlen módja.

Gyakorlati szempontból a kísérletező eljárásokat két csoportba oszthatjuk, tudományos intézetek részére számos módszer áll rendelkezésre, amelyek közül egyik legelterjedtebb a növénytermesztők előtt nem ismeretlen Rümker-féle eljárás. Ez azonban annyira aprólékos, hogy a gazdasági üzemből keretében nem illeszthető bele. Ezek a módszerek képezik az egyik csoportot.

Van azonban módja annak, hogy gyakorlati szempontból elég megbízható eredményeket érjünk el egyszerűbb uton is. Ilyen gyakorlati eljárás szintén többféle lehet. (Ezek alkotják a módszerek második csoportját.) Az eddig elmondottak alapján ezt a munkát következőképpen körvonalazhatom:

Az első teendő az egyenletes talaj terület kiválasztása az előző évi növényzet állása alapján.

A kísérleti évben azután megkezdjük a vetést a gazdasági fajtával és folytatjuk a szokott módon mindaddig, amíg a táblán a kijelölt részhez érünk. Most kezdődik a kipróbálendő fajták elvetése, többször, legalább 3-szor egymás mellé. Ezt legelőszertűben úgy végezzük, hogy minden fajtából a rendelkezésre álló területhez mérten 1-2 gépaljat vetünk. Nagyon ajánlható két, egyforma sorszámú vetőgépet használni. Amíg az egyikkel egy fajtát elvetünk, a másikat ki lehet tisztítani és beállítani. Nagyon igaz az, hogy két egyformán beállított gép sem vet ugyanannyi magot, de az nem fog a kísérlet pontosságának rovására menni, mert hiszen ugyis be kell állítani a gépet minden fajtánál a megfelelő és 1000 szeműsúly szerint változó vetőmagra.

Szárbanduláskor minden fajta (esetleg minden, vagy minden második gépalj) utolsó sorát kikapáljuk. Így kapunk elegendő széles elválasztó sorokat, amelyek azonban már most a növényzet egyenletes fejlődését nem akadályozzák. (Nem lesz erőteljesebb szegélynövény.)

Ugyanekkor kijelöljük a táblán végigfutó parcellákon azt a részt, amelyen a növények állása legegyszerűsebb. (Lapos, vízmosásos, árnyékban lévő részeket elhagyjuk.) A parcellák irányára keresztben húzott egy kapavágásnyi széles sávval választjuk el a tulajdonképpeni kísérletet.

Aratáskor az így kijelölt parcellák termését külön-külön vágjuk és összerakjuk. Csak most következik a parcella területének felmérése. (Sokkal könnyebb munka ez, mint előre kimérni a parcellát és azután a vetést igazítani ehhez, esetleg 1/3 távolságot vető, félig tresen járó géppel vetni.) Az átszámítás pedig 1 holdra meglehetően akkor is, ha a parcellák nagysága nem kerek szám.

Az aránylag egyszerű eljárás, amelyet kevés növényvel, kevés fajtával minden gazda elvégezhet. Tagadhatatlan azonban, hogy bizonyos munkaszaporlattal jár úgy a beállítás, mint az eredmény számbavétele, átlagszámítások, mind olyan időben terhelik a gazdát, amikor úgy is legtöbb dolga van. Az is igaz, hogy ez az aprólékos munka és különösen a számítás nem mindenkinek kenyere.

Eredeti „Melichar” gyártmányú vetőgépek, sortrágyázók eredeti „Bächer” gyártmányú ekék és talajmivelők

BÄCHER — MELICHAR-nál Budapest, V., Vilmos császár-ut 60.

Gyertyák, gyújtómágnesek, villanyvilágítás, olajozó az öss. es európai es amerikai traktorhoz es motornoz Speciális Bosch-mágnessel és gyertyával szerelje fel amerikai traktorát Nagyobb teljesítményt, legnagyobb üzembiztonságot ér el. Ajánlatok és leírások díjmentesen. Bosch Róbert k. f. t., Budapest, VII., Vas-utca 16. Telefon: József 113-39 Eladás és javítóműhely Sürögöncim: Magnetbosch

Ezért nekünk is meg kell barátkoznunk azzal a gondolattal, hogy a kísérletezést az üzemvezetéstől el kell választani. Elsősorban a nagy uradalmak tehetnek meg és meg fogják tenni, ma-holnap saját érdekében, hogy külön kísérletező szaktisztviselőket alkalmaznak, mint ahogy ez az intézmény néhány dunántúli uradalomban már jó sikerrel meg is van szervezve. A továbbiak folyamán a Mezőgazdasági Kamarákra fog szép feladat hárulni, a külföldi mintára, de hazai viszonyainkhoz alkalmazott módon a közép- és kisbirtokok számára, körzeti alapon rendszeresíteni a kísérletezés ügyét. A Tiszáninneni Körületi Kamara a kísérletezés terén eddig is eredményes munkát végzett és ez biztató jel a jövőre is. Ehhez azonban szakértők fognak kellenni — specialisták! Ilyen ma kevés van és saját tapasztalatomból mondhatom, hogy a pontos kísérletezés szükségességének megértése és az erre való kiképzés még az Akademiákon is nehéz. Idegenkednek tőle, felesleges megterhelésnek tartják az aprólékos-ságot és különösen a hibaszámításokat. Ezt pedig meg kell szokni és be is fogják látni a tanuló gazdák annak szükségességét, ha majd ezeket az ismereteket az élet megköveteli tőlük.

Nincs messze az idő, hogy meg is fogja követelni, mert mint Roemer mondja, ha a kísérletező technikája nem fejlődik, nem haladhat a mezőgazdasági termelés sem. Hozzátehetjük ehhez, hogy akkor pedig elpusztulunk!

A gazdaközönség köréből.

Belvizszabályozás.

Hosszu évek után végre az Alsó Szabolcsi Tiszármentesítő Társulat is, elhatározta magát arra, hogy az öbölben nemcsak a védgátat fogja fenntartani, hanem a belvizeket is csatornázással fogja levezetni és szabályozni, mert erre a célra a számlási pénzekből 29 milliárd korona kölcsönt kapott.

Mielőtt azonban egy lépést is tett volna előre ezeken a technikai műveken, már harmadéve az érdekeltség hozzájárulását olyan magasra emelte, hogy ez túlhaladja minden képzelhető teherbírási képességét és érte a gazda abszolút nem kap semmit. A költségvetésbe tudniillik beleillesztette a 29 milliárd koronának a tőkétörlesztési kamatát s a 29 milliárdot meg takarékpénztári betét gyanánt hasznosítja! A gazdaember meg fizet és azt sem tudja, hogy miért. Mert a belvizszabályozás igen egyszerű gyakorlati haszna az, hogy lecsapolja, levezeti a víztömegeket és hasznát hajtóvá teszi a földeket. Ekkor van meg a fizetett hozzájárulásnak az ellenértéke, mivel művelés által új földrészek jönnek termőföldszámba.

De nem így az Alsószabolcsi Tiszármentesítő Társulat. Új terheket rött rá a gazdára és pedig a legmagasabb kulcs szerinti kivetés formájában, de ha keressük a teljesítményeket, ezek legfeljebb a holdban vannak meg.

S hol van ilyenkor a kereskedelmi miniszter öxcellenciája, az ő felügyeleti jogával?

Meg kell állapítani, hogy ama óriási összegek, amelyeket az árvízmentesítő társulatok kölcsön kaptak, tényleg belvizszabályozásokra lettek-e felhasználva, mert de fakto ezeket a pénzeket vidéki takarékpénztárakban helyezték el betét gyanánt és a belvizszabályozás Isten tudja mikor lesz meg! Meg kell állapítani továbbá, helyes-e az, hogy amint a számlás összege befutott, rögtön ki lett vetve a kamatterher az érdekeltségekre és akár kell, akár nem, akár van belvizszabályozás, akár nincs: a gazda csak fizet és ellenértékképpen a társulati igazgatóság semmit sem nyújt.

Es végre meg kell állapítani azt is, hogy kit terhel ebből folyólag felelősség, mert lehetetlen, hogy egy jogállam ilyen túrjon, hogy az adóval agyonterhelt ember olyan hozzájárulásokat is teljesítsen, amelyek messzire túlhaladják teherviselési képességét és még hozzá időelőtti kiszabások alapján szedetek be busás késedelmi kamatterheléssel spekelve! Tiszafüred. Weiss Gáspár.

A kadarkuti állatdíjazás, háziipari és terménykiállítás.

A Somogyvármegyei Gazdasági Egyesület a Kadarkut és vidéke gazdakörével együttesen szeptember hó 12-én Kadarkuton igen jól sikerült ló- és szarvasmarhadíjazást, valamint mezőgazdasági termény- és háziipari kiállítást rendezett és bár ebben mindössze hét község vett, illetve vehetett részt, a kadarkuti kiállítás úgy a bemutatott anyag gazdagságával és ügyes elrendezésével, mint az érdeklődés mértékével jelentősen felülhulta a szokásos helyi kiállítások kereteit, sőt még sok megyei jellegű kiállítás méreteit is.

A lódíjazásra csupán hidegvérű kancákat és kancacsikókat vezettek elő igen szép számban. A népies lóanyag az egységes jelleg, a határozott tenyészcél és a rendszeres irányítás hiányát mutatta, bár a régebbi teljesen jellegtelen állapottal szemben bizonyos haladás már megállapítható. Így elsősorban az tünt fel, hogy az elővezetett lovak közt már alig néhány szembetűnően vegyes keresztezési terméket lehetett látni. Az erősen terjedő és érvényesülő belga ménnek hatása határozottan megállapítható, bár a kis muraközi jellegig mindentéle átmeneti alak előfordul. A legnagyobb és legjellegzetesebb testű lovak gyakran túlmagas lábúak és nem elég dongások. Sok a túlrövid és csapott far, a rossz kótes, a puha csüd, a rossz kardláb, viszonylag kevesebb a hibás pata. Feltűnően gyakran fordul elő elég nagy tömeg mellett tulkeves ontozat, vékony szár, több elég jó, homogén állat emiatt nem kaphatott díjat. Minden lovon meglátszott azonban, hogy gazdája szeretettel és gondval foglalkozik a lótenyésztéssel és hogy ez itt a gazdák fő jogvedelmi forrása. Így a rendszeres és szervezett tenyésztői munka ezen a vidéken bizonyára gyors eredményeket érne el a hidegvérű lótenyésztés fejlesztés terén. Nagy tetszéssel találkozott Hoyos Miksa gróf ismert nevű németladi belga tenyésztőnek bemutatott kiváló kollektója; néhány arányos, mely, realis kancán és szép csikón kívül elővezette két Belgiumból származó értékes törzsménijét és két sajátnevelésű nemesikóját is.

Az elég szép számmal felhajtott népies szarvasmarhaanyag igazolta azt az amogy is ismert lényt, hogy Somogy megyének ezen a vidéken a szarvasmarhatenyésztés eléggé el van maradvá, így a haladás szolgálatában annál hasznosabb eredményt vált ki ez a kiállítás. A díjazott tehének és üszök nagyjából ugyan megfelelnek a tolnamegyei díjazásokon szereplő állatoknak, de a többi meglehetősen elmarad e színvonal mögött, ninosen egységes jellege, sok a kistestű és küllemileg erősen hibás állat, a tejeljelleg nem érvényesül, amit a vidék kedvezőtlen tejértékesítési lehetősége megmagyaráz. A szarvasmarha csoportban több nagyobb gazdaság is kiállított. Ezek csoportjában igen szép, nemes szimmentáli jellegű, kiegyenlített és jól etetett kollektiót mutatott be Magyary Kossa János; kisse kistestű, de arányos és kiegyenlített volt a somogyzentimrei földművesiskola bonyhádi üszöcsoportja; tejszett Somssich Miklós saárdi tenyésztőnek több szép egyede; igen jók voltak Birc Gyula hatalmas bivalytehenei stb.

A terménykiállítás keretében nemesített vetőmagvakat, különböző terményeket (főleg sok szép burgonyát), zöldségféléket stb. mutattak be izlésesen, ügyesen és tanulságosan elrendezett kiállításokban Somssich Miklós saárdi, Somssich Géza gróf kopaszhegyi, a M. I. R. cseberki, Petracsek Béla lipótfai, Magyary Kossa János, Bogay Ferenc, a simonigati búruradalom, János István tanító, Sándorházy Lajos stb. gazdasági. Különösen gazdag, szemléltető és tanulságos volt a somogyzentimrei földműves-

iskola anyaga. Gosztony Mihály híres jó borait, Birc Gyula pedig szép virágait állította ki.

A kizsázdák terménykiállításra két külön termet töltött ki. Örömmel láttuk itt is a jó minőségű, igen gyakran névvel és számmal megjelölt, szereplő nemesített vetőmagvakat, a műtrágyázás hatásait bemutató terményeket, a sok nagy és szép burgonyát, különféle zöldséget, meglepően nemes, szépen fejlett gyümölcsöket stb. Különösen kitűnt a kis Gige község kiállításának anyaga úgy mennyiség, mint minőség tekintetében. Gige község, amely sok fonásos növényt is termel, munkabán bemutatta a szövet és fonást, valamint az ezzel kapcsolatos háziipari igen szép és változatos anyagát. A háziipari kiállítás különben egy másik külön termet töltött meg és azt igazolta, hogy a háziipar, különösen a szövés-fonás és egyéb női kézimunka ezen a vidéken általános és igen öröndetes fejlettséget ért el.

A kiállítás mindegyik csoportja igen ügyesen, áttekinthetően volt rendezve, mindenütt csinos díszítés, feliratos táblák: minden azt mutatta, hogy a kadarkuti kiállítást nemcsak szaktudással és nagy ügybuzgósággal, hanem gondval és szeretettel rendezték. Az alapos előkészítést pedig a bemutatott anyag meglepő gazdagsága, széleskörű látogatottsága és az értékes díjak igen nagy száma igazolta a legbeszédesebben. A kadarkuti kiállításnak igen öröndetes jelensége volt még az is, hogy annak minden mozzanatában a gazdaközönség minden rétege nagy megelégedéssel vett együtt részt. A sikeres kiállítás megrendezése érdekében különösen Petracsek Béla lipótfai földbirtokos buzgólkodott fáradhatlan odaadással és szép eredményrel, amelyért minden oldalról meleg ünneplésben részesült. Értékes munkatársai voltak Fodor Jenő, a somogyzentimrei földművesiskola igazgatója, Preussberger Károly egyesületi titkár, Farkas József főintéző, Bajcsy Géza kamarai titkár, Balla Sándor m. kir. gazd. felügyelő. A háziipari csoport rendezése terén Kraft János földbirtokos és Moser József plébános, a szép gigei kiállítás megszervezése terén pedig Bobeczky Adolf főjegyző és Petes Ernő tanító szereztek elismerésre méltó érdemeket. A kadarkuti vidéki gazdakörök munkája meleg támogatásban részesült a Somogy megyei Gazdasági Egyesület részéről, amely Somssich Miklós elnökkel az élén mindent elkövetett a siker érdekében, de hasznos támogatást élvezett ez Somogy vármegye törvényhatósága és az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara részéről is. A siker érdekében lelkesen fáradozott Kadarkut község vezető-sége és intelligenciája is, Nagy Dezső főjegyzővel és Krámy adóügyi jegyzővel az élén.

A kiállítás megnyitására és megtekintésére a földművelésügyi miniszter képviseletében Benkő Pál m. kir. gazdasági főfelügyelő jelent meg. Ott láttuk a kiállításon Somogy vármegye részéről Tallán Andor alispánt, Stephaich Pál és Kovács Dénes főszolgabírókat, Brokés Rezső megyei m. kir. gazd. főfelügyelővel az élén az összes gazd. felügyelőket, az ÖMGE képviseletében Wellmann Oszkár dr. főiskolai tanárt és Konkoly Thege Sándor dr. főtitkárt, az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara részéről Hoyos Miksa gróf elnököt és Horváth Jenő igazgatót, a Somogy megyei Gazdasági Egyesület részéről Somssich Miklós elnököt, Széchenyi Géza gróf, Gosztony Mihály, Birc István stb. földbirtokosokat, Hannig Alajos főszolgabírókormányzó, továbbá Bárány Sándor és Tankócs János nemzetgyűlési képviselőket, Varga Sándor dr., állateg. főtanácsost, Puvicsék Adorjánt, a bonyhádi teny.-szöv. igazgatóját, Fodor Jenő földművelésügyi igazgatót és még számos birtokost, gazdatisztet és nagyszámu kizsázdát, hiszen csak a Kaposvárról jött különvonat közel 500 személyt hozott Kadarkutra.

A kiállítás ünnepélyes megnyitását nagyszámu bizottság által gondosan teljesített bírálat, majd 200

résztvevővel tartás társaságát követő jóságkormányzó formában kiosztó hasznos gazdasági díjakat, értéktárgyveitelt képekkel a szép napnak a

A svájci

A földművelés közelmúltban tartmából Thunban és Karoly h. államtit főtanácsos, gazd. bikákat vásárolt néhány évvel ezel mával keletkezett hazai szarvasmarisítőtenyésztéssel művelésügyi min és 4 drb. üszöt

rendelték meg, rendelés nélkül a minisztérium. Ez az országos ten személyek jelenlé Adonyi búrurada ségek (Kaposvár, megmaradt 3 bik a községek száma teni. Az árverés mozogtak; ezt a fizette; a vásári minőségével egy azonban mégis m térium a beszer merült költségek ezek alatt törté jelent a miniszte don a svájci vásá frank körül meg tapasztalható na nak megfelelő ben lévő jóval beszerezni és e vásárolt bikák áránál általában drágább, 6000 fr előszállási urada két igen szép ü üszöt egy igen gazdasági akadé küldöttek szerint látott anyag meg tan visszafeljéde tési célokra ere bika helyet meg drb-t tudtak vá Jenő m. kir. g szíves ígértét, h tapasztalatairól a majd részletesen

Mutsehenbach Mutschbacher E ces, az ÖMGE Magyar Kereske kereskedelmi sz egybehívott ün

A PETRÓLEUMTARTÓ **FORDSON** TRAKTOR egyszerű gazdaságos megbízható **FORD-AUTOMOBILOK, FORDSON-TRAKTOROK** AUTORÉÁLT KÉPVISELETE: **HAHN ARTHUR ÉS TÁRSAI** BUDAPEST, VIII., ÜLLŐI-UT 52 B. 869-9400; HANCO Budapest TELEFON: 16620-52-53

WEISS MANFRED ACÉL- ÉS FÉMMŰVEI R.-T. csepeli gyárában készült páncélacél kormánylemezes egytetemes acélékéket, boronákat, sima és rögtörő hengereket, Agrar-Drill vetőgépeket, kapáló- és töltőgépeket, hátipermetezőket, szecska- és répavágókat, morzsolókat, magasnyomású szőlők, gyümölcsfák és répa permetezésére, továbbá legjobb gyártmányu huztos vagy magánjárós gőz-, benzin- és szivógázlokomóbilal párosított cséplőgarnitúrákat gyűrűkenésű, vagy kívánatra golyóscsapágyas dobbal **AGRARGLOBUS** MEZŐGAZDASÁGI GÉPKERESKEDELMI R.-T. Budapest, VI., Vilmos császár-út 3. szám. Távirati cím: AGRORBUS BUDAPEST Telefon: Lípót 984-18 Elsőrendű minőség! Olcsó árak! Kérjen ajánlatot!

Concern Magkereskedelmi Részvénytársaság, Budapest, V., Nádor-utca 26. Lóhere-, lucerna- és egyéb gazdasági magvakból mintázott ajánlatot kérünk!

M 17-19% a né MÜ Az összes nál, kapás

résztvevővel tartalmas felköszöntőkkel fűszerezett társasbéd követte. Délután Szentiványi Béla helyettes jószágkormányzó szárnyaló beszéde után ünnepélyes formában kiosztották a sok szép értékes díjat is: hasznos gazdasági gépeket, meg eszközöket, pénzdíjakat, értéktárgyakat és okleveleket. Este három, vetített képekkel kísért előadás egészítette ki ennek a szép napnak a tanulságait. K. T. S.

VEGYESEK.

A svájci bika árverés eredménye.

A földművelésügyi minisztérium tudvalevőleg a közelmúltban tartott nagy svájci bikavásárok alkalmából Thunban és Bern-Ostermündingenben Lickl Kamaróly h. államtitkár és Békessy Jenő m. kir. gazd. főtanácsos, gazd. főfelügyelő vezetésével tenyészbikákat vásárolt be, egyrészt, hogy beváltsa a még néhány évvel ezelőtt történt svájci buzavásárlás alkalmával keletkezett kötelezettségét, másrészt, hogy a hazai szarvasmarhaanyag javítására szükségesvértisítőtényezőszállatok beszerzéséről gondoskodjék. A földművelésügyi minisztérium összesen 34 darab bikát és 4 drb üszőt vásárolt, amelyek közül 18 bikát és 4 drb üszőt egyes uradalmak már előzetesen rendeltek meg, 15 drb bikát pedig előzetes megrendelés nélkül a köztenyészítés céljaira hozott be a minisztérium. Ez a 18 drb bika szeptember hó 15-én, az országos tenyészállatvásárlásterlepen, a hivatalos személyek jelenlétében, árverés útján került eladásra. Az árverésen 18 drb közül 15 drb-ot vettek meg egyes uradalmak (Gerliczy Béla báró urad. Deszk, Apponyi Géza gróf uradalma Pálfa, Beretivás János, Adonyi béruradalom stb.), valamint városok és községek (Kaposvár, Mohács, Hatvan, Apc stb.). A még megmaradt 3 bikát a földművelésügyi minisztérium a községek számára szabad kézből fogja értékesíteni. Az árverésen elért árak 22-34 millió K. között mozogtak; ezt a legmagasabb árat Bernrieder János fizette. A vásárlókérv elégy gyenge volt; a bikák minőségével ugyan meg voltak elégedve, az árakat azonban mégis magasnak találták, holott a minisztérium a beszerzési árakat és a ténylegesen felmerült költségeket szabta meg kikülfaltási árakul; az ezek alatt történt néhány eladás nyilván ráfizetést jelent a minisztériumra nézve. Természetesen, amíg a svájci vásárokon az átlagos bikaár 1500 svájci frank körül mozog, nem lehet a nálunk örvendetesen tapasztalható nagy igényeknek és szigorú bírálatnak megfelelő svájci bikákat a nálunk érvényben lévő jóval alacsonyabb árszínvonal mellett beszerezni és eladni. Az előzetes megrendelésre vásárolt bikák ára az árverésre bocsátott bikák áránál általában még jóval magasabb volt; a legdrágább, 6000 frankba került bikát a zirci apátság előszállási uradalma vette át, amely ezenfelül még két igen szép üszőt is vásárolt; a másik két szép üszőt egy igen jó bikával együtt a magyaróvári gazdasági akadémia szerezte meg. A hivatalos kikülföldtök szerint az idei svájci őszi bikavásárokon látott anyag meglehetősen gyenge volt és határozottan visszafejlesztést mutat, úgy, hogy a köztenyészítési célokra eredetileg vásárolni tervezett 20 drb. bika helyét megfelelő anyag hiányában csak 18 drb-t tudtak vásárolni. Birjuk különben Békessy Jenő m. kir. gazd. főtanácsos, gazd. főfelügyelő szives ígéretét, hogy a svájci bikavásárokon szerzett tapasztalatairól a Köztelek lap hasábjain szives lesz majd részletesen beszámolni.

Mutschenbacher Emil dr. előadása Bécsben. Mutschenbacher Emil dr. m. kir. gazdasági főtanácsos, az OMGE ügyvezető igazgatója az Ausztriai Magyar Kereskedelmi Kamarának az osztrák-magyar kereskedelmi szerződés életbeléptetése alkalmával egybehívott ünnepélyes közgyűlésén, folyó hó 22-én

este 7 órakor a bécsi kereskedelmi és ipari kamara nagytermében (Bécs, I., Stubenring 8) felolvasást tart a következő címmel: „Der Österr.-Ungar. Handelsvertrag und die handelspolitische Lage der Landwirtschaft nach dem Kriege“.

A borsodi gazdák gyűlése. A Borsodvármegyei Gazdasági Egyesület igazgató-választmánya f. hó 13-án Tarnay Gyula dr., ny. főispán elnöklele alatt rendes ülést tartott. Érdekes vita tárgya volt Simay Imre indítványa a kartelek megrendszabályozása tárgyában. Másik érdekes vita a megyei szarvasmarhatenyésztés fejlesztéséről szolt és elhatározták, hogy minden járás egy kiváló községében megalakítják a tejlentelőrök szövetkezetet és később megkezdik a törzskönyvezést. Ezzel kapcsolatban az elnök bejelentette hogy az egyesület a ker. mezőgazdasági kamarával és a gazdasági felügyelőséggel karöltve a sajószentpéteri járásban egy kibérlendő erdőselegelő birtokon az érdekelte községek közreműködésével növendék-tenyészállat-(bika)-telepet létesít. A földművelésügyi miniszter támogatásával ez évben rendeznek a kisgazdák részére három szántásversenyt és két helyen tenyésztehen-és üsződíjazást. A putnoki Serényi gróf szobor-bizottság javára, továbbá a Mezőgazdasági Múzeumi Barátok intézményére egyleti adományokat tesznek. A földművelésügyi minisztériumot kéri, hogy a megyében egy középfokú gazdasági iskolát létesítsen és még a tél folyamán a megye két községében szervezze meg a hathónapos téli gazdasági iskolát. Végül bejelent az elnök, hogy az egyesület érdemes titkára, Cséser Lajos dr. gazdasági főtanácsos, lemondott állásáról, amennyiben a most alakult komlótelepítő szövetkezet igazgatójává választották meg és így visszatér régi hivatásához. A választmány teljes elismeréssel honorálja a tavozó titkár két évi sikeres működését és őszinte sajnálattal bucsuzott el Cséser dr.-tól.

Tenyészállatdíjazások Fejér megyében. A Fejérvármegyei Gazd. Egyesület, a Fejérvármegyei Gazdasági felügyelőséggel és a Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamarával karöltve szeptember hó 19-én Válc községben, szeptember hó 26-án Sárkeresztúr községben, október hó 3-án Seregélyes községben, október hó 10-én pedig Rácalmás községben tenyészszarvasmarhadíjazást rendez. A díjazások mindenkor a dél-eltűi istentisztelet után kezdődnek.

Járási tenyészállatdíjazások Győr megyében. A „Győrvidéki Földművelők Egyesülete“ a „Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamara“ erkölcsi és anyagi támogatásával Győr vármegye járásában szeptember hó folyamán tenyész-szarvasmarhadíjazást rendez és pedig; Győrszentmártonban (pusztai járás) szeptember 19-én és Győrnáfalun (tősziget-észilközi járás) szept. 26-án kizárólag üszők és tehének részére.

Tanulmányut. A Fejér- és Tolnamegyei Gazdasági Kör a gödöllői állami intézmények, nevezetesen a baromfitelep, méhészeti és burgonyakísérleti telep megtekintésére tanulmányutat rendezett. Ez alkalommal elsősorban a mintaszerű parkban elhelyezett baromfitelepet tekintette meg a kiránduló társaság. A méhészeti telepen Gadál Imre állami méhészeti igazgató tartott bevezetésül igen tanulságos előadást, midőn főleg a méhészetet érdeklő általános ismeretekre terjeszkedett ki, majd bemutatta az egész telepet. A magtényésztés véget ért melzől növények megtekintése után a szomszédos burgonyakísérleti telepre rándult át a társaság, ahol Mayer Jenő szaktanár tartalmas magyarázat kapcsán mutatta be a több, mint 200- féle burgonyafajta-szerű termelési kísérleteit, valamint az ez évben az országszerte nagymértékben fellépet burgonyabetegségek elleni védekezésre vonatkozó eljárásokat, a burgonyavirágból származó mag után tenyészített burgonyatöveket, amelyek éppen olyan erős szárt fejlesztettek ez évben, mint a gumó után nevelt egyedek. Végül a Phönix- és Lanninger-féle

öntözőkészüléket és ezzel kapcsolatos magasznyomású vízszivattyu-üzemet tekintette meg a társaság.

Helyesbítés. Lapunk 70-71. számának 1175. oldalán megjelent Stoklasa und Doerell: „Handbuch der biophysikalischen und biochemischen Durchforschung des Bodens“ című munka könyvismertetésében a szövegészr betedik kikezdésének első, negyedik és hetedik sorában nyomdahi szerepel, ugyanis e helyeken kalorimetrikus szó helyett kolorimetrikus értendő.

Az Országos Földbirtokrendező Biróság nyilvános tárgyalásai. Az Országos Földbirtokrendező Biróság (Budapest, V. ker., Markó-utca 16.) újabb a következő ügyekben tüzött ki nyilvános tárgyalást. Sorra kerül: Az I. számú tanácsban szeptember hó 21-én, délután 5 órakor Kondoros község földmegváltási ügyében a Magyar Kossa István, Deutsch Dávid és nejtől megváltott és öz. Fülöp Dávid-nél megváltott ingatlanok évi hasznbéré, illetve megváltási ára megállapítása tekintetében hozott elsőfoku ítélet felülvizsgálása. Turkeve földmegváltási ügyében, a Magyar Vallásalaptól megváltott, a Turkeve rendezett tanácsu városnak jutaltott legelő hasznbérére és megváltási ára megállapítása tárgyában hozott ítélet felülvizsgálása; szeptember hó 22-én, délután 5 órakor, Somogy nagybajom község újabb házhelyrendezési ügyében a 28.286-1925. G. F. B. számú ítélettel: 1. öz. Bohm Ignác, Bohm Hámér, Bohm Ernő és Bohm Andor-tól; 2. a nagybajomi telkesgazdák-tól és 3. néhai Festetich Pálgródtól megváltott területek megváltási árának megállapítása tárgyában hozott elsőfoku ítélet felülvizsgálása. Somogy nagybajom község földmegváltási ügyében a 16.706-1924. G. F. B. számú ítélettel, Mantner Adolf és nejtől a Vitézi Szék részére megváltott ingatlanok árának megállapítása tárgyában hozott elsőfoku ítélet felülvizsgálása; szeptember hó 23-án, délután 5 órakor Moszóg-Alsósözlegy földmegváltási ügye és Boldogasszony községben Wolf-Ruppert visszajuttatási ügye. A II. számú tanácsban 1926. évi szeptember hó 21. napján, délután 5 órakor Penc, Kemence, Hornece és Baráti községek földmegváltási ügye; szeptember 22-én Tomor, Kupa és Monaj község földmegváltási ügye; szeptember 22-én, délután 5 órakor Telkibánya, Bakó községek földmegváltási ügye. A III. számú tanácsban szeptember hó 21-én, délután 5 órakor Bakonyjád község földmegváltási ügye. Balatonkenese község házhelyrendezési és földmegváltási ügyében a tárgyaló bíró felterjesztési és a megváltási ár megállapítása tárgyában hozott ítéletét és a beadott fellebbezéseket; szeptember 22-én, délután 5 órakor, Vörösbény község házhelyrendezési és földmegváltási ügyében a tárgyaló bíró felterjesztési és a megváltási ár megállapítása tárgyában hozott ítéletét és az ítélet ellen beadott fellebbezéseket. Boncodföle községben megváltott ingatlanok megváltási árának megállapítása tárgyában hozott elsőfoku ítélet felülvizsgálása. Boncodföle községben megváltott ingatlanokon a megváltást szenvedők által teljesített gazdasági munka értékének megállapítása tárgyában hozott elsőfoku ítélet felülvizsgálása. A IV. számú tanácsban 1926. évi szeptember hó 22. napján, délután 5 órakor, Bácsborsod, Bokod, Madaras, Katymár és Gara községek földmegváltási ügyében a megváltási árát megállapító elsőfoku ítélet felülvizsgálása. Komló, Mezőkajánosi és Kisbattyán (Baranya vármegye) községek földmegváltási ügye; 1926. évi szeptember hó 23. napján, délután 4 órakor Baja thj. város földbirtokrendezési ügye (a kalocsai érsekség a szeremlei f. sz. és a bajai 5723. számú telekkönyvi betétekben felvett ingatlanai után vagyonszállásigköteleles); Apagy község földmegváltási ügye a Mayer Sámuel-nél megváltott apagy ingatlanok egy része helyett Nyírtát községben levő ingatlanai megváltására is vonatkozó póttárgyalással kapcsolatban; 1926. évi szeptember hó 24-én, délután 4 órakor Lórántháza és Nyírbakta községek földmegváltási ügyében a tárgyaló bíró felterjesztési a póteljárás eredményét. Munkáskereslet és kínálat. A M. Kir. Földművelésügyi Minisztérium fennhatósága alatt álló Országos Mezőgazdasági Munkásközvetítő Központ Iroda (Budapest, V., Ország-ház-ter 11., II. em. 207.) most közzétett jelentése szerint foglalkozást keres a munkáscsapatok: Takács János Kubikos-munkát 100 emberrel, Szolnok vm., Jászladány, Török Bálint ut- és vasutépítéshez, valamint vízszabályozási munkálatokhoz 20 emberrel ajánlkozik. Ezenkívül fenti munkálatokhoz munkavezetőnek is ajánlkozik. Balaton-Fonyód, Sándor-telep 33. b) Egyesek: Sebessy Zoltán (35 éves, nős) disz-, konyha-, vagy gyümölcskertésznek ajánlkozik; jó szolgálati bizonyítványokkal rendelkezik, Rákosszentmihály, ÚjAlmássy-telep 5., Névtelen-u. Rác Antal (32 éves, nős, cseléd) mint gézekegépész, vagy bármely villanyzerelési munkára; bizonyítvány a Wenckheim gróf-féle békesi uradalomtól, Budapest, VI., Alsóerdősor 18., ajtó 37. Ondó László és felesége (30-40 évesek) munkát keresnek tehének mellé,

MÉSZNITROGÉN

17-19% garantált nitrogéntartalommal a nélkülözhetetlen MÜTRÁGYA
Gyártja: „Nitrogén“ Mütrágya és Vegyipar R.-T.
Budapest, V., József-tér I. szám. Gyár: Dicsőszentmárton
Telefon: 106-19, 151-79 Sürgőnycim: Nitrogén
Szállít legelőnyösebben a Káliszindikátus eredeti árjegyzése szerint 40-42% o-os kálisót, továbbá Thomassalakat, mütrágyafajtákat
Ingyenes mütrágyázási tanácsadóhely!
Saját gyártmányu prima karbid és marónátron (szappanfőzéshez) ugyanott kapható

RAKTOROK
ÁRSAI
22 B
József 69-68
iben ajánl:
nével R.-T. mezőgazdasági központja:
LOBUS
KERESKEDELMI R.-T.
szász-út 3. szám.
BUDAPEST
1924-15
Gyártó árak:
intot!
tca 26.
kerünk!

vagy mint kanász, sertéshizláló, gulyás stb., Budapest, V., Pozsonyi-ut 27., Takács Gyulánál, autógyár. Szigeti Sándor (25%-os rokkant, 40 éves, nős, 3 gyermek) méhészeti, konyhakerti munkát keres, vagy mint éjjeli-mezőőr stb., Budapest, Rákóczi-ut 41., házmesternél. Lakatos József 36 éves, nős, gyermektelen, földművelésiskolát végzett gazda állást keres. 2000 holdas gazdaságot kezelt önállóan; bizonyítványai a legjobbak. Megkeresést kér: Papp Géza th. gazdasági munkásközvetítő címén. Nyiregyháza, Szabolcsmegyei Gazdasági Egyesület, Rákóczi-ut 1. Dániel Ferenc (40 éves) mint futó gazdaságba, szeszgyárba, esetleg mint napszámos is (vizsgázott talapzatos stabil kazánfűtő), Budapest, VI., Angyalföldi-ut 2., Menhely. Tamási Pál (38 éves, nős, gyermektelen) hozzáférő szőlőmunkás bármilyen foglalkozást keres gazdaságba (kocsis, szolga stb.). Csongrád, Perzel Mór-u. 1. **Munkást keres:** László gazdaság 15 feles dohánykertészt keres, lehetőleg nagy családokkal, 1927. évi január hó 31-ig, Battyány. Marczik Andor főmérnök 30 kubikost keres, Pécs, Mohácsi-Árvízmentesítő Társulat. A Magyar Agrár- és Járulékbank R.-T. tótársasági béruradalmá 60 munkást keres a mezőgazdasági munkák sürgős befejezéséhez és a takarmány, mint maglóhere letakarításához; azonkívül 40-50 munkást keres szeszgyár- és malomüzemhez, valamint erdő- és szőlőmunkálatokhoz, Veszprém vm., Tótársaság. Pollatsik Géza kóppánygyári gazdasága 35-40 mezőgazdasági munkást keres tengerészdeszra és egyéb őszi munkák elvégzésére, Somogy vm., Nagybány. Bánky Horváth József 50 hold tengerészdeszra 20 mezőgazdasági munkást keres szeptember 20-25-re, Orosháza, III. 44. Szabados Károly mérnök-vállalkozó 40 kubikost keres, Budapest, VII., Vörösmarty-u. 5., II. em. 3. Eraszt Mihály földbírtokos szerény igényű, kis családú, erélyes, vizsgázott vincellért keres, ki a mezőgazdaságban is némi jártassággal bír. (Levéli megkeresés, illetve ajánkozás.) Pest vm., Ujerdő, Ócsapuszta.

Pályázati hirdetés. A kishéri m. kir. tejmunkásképző iskola az 1926. évi november hó 15-én kezdődő egy éves tanfolyamára pályázatot hirdet. A felvett tanulók lakást és teljes ellátást élveznek. A felvételnél előnyben részesülnek azok, akik havonként 32 pengő fizetésre kötelezettséget vállalnak. Földjás hely 16 pengő. A felvételi feltételek a következők: 1. betöltött 17 éves életkor, amely keresztlevelel igazolandó; 2. erős, egészséges testalkat, amely orvosi bizonyítvánnyal igazolandó; 3. elemi iskolai bizonyítvány annak igazolására, hogy a belépni óhajtó jól tud írni, olvasni, négy alapművelettel számolni; 4. kiskorúság esetén írásbeli nyilatkozat kívánatik meg a belépni óhajtó szüleitől, esetleg annak gyámjaitól arról, hogy a folyamodó felvételbe beleegyezik és hogy a tanfolyam tartama alatt a tanulóért az iskolában teljesítendő fizetéseket magára vállalja; 5. magyar nyelv bírása; 6. kifogástalan előélet, amely hatóságok erkölcsi bizonyítvánnyal igazolandó; 7. himnuszot elmondó bizonyítvány; 8. minden tanuló, aki a tanfolyamra felvételre, köteles ünnepi és munkaruhán kívül 6 db törülközőt, 6 db mellig erő fehér vászonkötényt, 12 db zsebkendőt, 6 inget, 6 lábravalót, 6 pár kápcát, ágymatut és evőeszközt magával hozni. A felvételnél kiszolgált katonák, valamint azok, akik tehenészetben, esetleg tejgazdaságban már alkalmazva voltak, előnyben részesülnek. Akik magukat erre a tanfolyamra felvételt kívánják, a fentemlített bizonyítványokkal felszerelt, sajátkezűleg írt s a kishéri m. kir. állami menesbirtok igazgatóságához címzett folyamodásukat legkésőbb 1926. szeptember hó 30-ig az alulírt iskolai vezetőséghez nyújtásuk be.

A csehszlovák terméscseles. A csehszlovák statisztikai hivatal jelentése szerint az idei termés búzából 941, rozs 1262 (1475 tavaly), árpa 1117 (1244), zab 1308 (1394) millió métermázsára becsülhető. A múlt évi eredménnyel szemben tehát búzából 1 millió, rozsból 21 millió s árpából 12 millió mázsa minusz mutatkozik. A hektáronkénti eredmény őszi búzából 156 (175), tavaszi búzából 152 (165), őszi rozsból 131 (176), tavaszi rozsból 109 (117), őszi árpából 154 (178), tavaszi árpából 135 (18), rozsból 154 (156), kétszeresből 129 (15), tengeriből 175 (195), repceből 124 (129) mázsa volt.

Grafitos kenés traktoroknál és mezőgazdasági gépeknél. Szakembereink figyelme fokozott mértékben terelődött

a grafitos kenés felé, amely újabban hazánkban is mindinkább terjed.

Beavattottak előtt nem újság a grafitos kenés, amely azonban mégsem lett általános, mert a természetes grafitot sohasem lehetett annyira tisztítani, hogy az ásványi tisztítási anyagokat, mint kvarc, homok, szilikátok, kiküszöböljék. Ezek karcosítják a fémeket, azonkívül a bányászott grafit az olajban könnyen leülepszik és eldugaszolja az olajvezető csöveket.

Ezeket a hiányokat sikeresen megoldotta Acheson amerikai vegyész, a Corborundum feltalálója és Edison munkatársa, aki elektromos kohókban rendkívül magas hőfok mellett (több mint 2000 fok Celsius) antracitból **vegyileg tiszta 99%-os mesterséges grafitot** állít elő. Ezen rendkívül finom grafitport olajjal keverve **Olddag** néven hozzák forgalomba.

Az „Olddag”-ot 1-2% arányban keverik minden jómínőségű savmentes kenőolajjal és ezáltal úgynevezett kollid készítményt kapunk, vagyis a grafit állandóan lebeg az olajban, amely azt közvetíti az összes surlódó felületekhez. Bizonyos idő múlva a gépek csapágyai, dugattyú, hengerei stb. vékony, acélkemény, de szappanosos védőréteget kapnak, amely egyrészt megvédi őket a kopástól, másrészt a surlódást nagymértékben csökkenti és az átmelegedéseket megszünteti. Miután a grafitréteg vége a kenést és nem az olaj, idővel az olajfogyasztás a felére, sőt még ennél is többre csökken. Miután az olaj tökéletesen elég a hengerben, a szenes lerakódások elmaradnak, a kompresszió megjavul, a belső elégetési motorok nem füstölnek és a gyújtógyertyák nem kormozódnak be.

Ezek kétségkívül nagyon fontos előnyök, ha azonban tekintetbe vesszük hogy a helytelen kenés mennyi bajnak és költséges javításnak a kuforrás, kétségtelen, hogy ezen viszonylag drága kenőanyag is kifizetődik, mert elejét veszi az üzemzavaroknak.

Ugyanezen Acheson-grafit finom zsiradékkal keverve „Gredag” elnevezéssel kerül a piacra. Ennek a gyártmánynak végeredményben ugyanaz a hatása, mint az Olddagnak, a vele kezelt fogaskerekek, hajtólánok, golyós- és görgőcsapágyak grafit-bevonatot kapnak, amely a legnagyobb nyomásnak is ellentáll és nagy előnye, hogy hőálló, amellyel rendkívül tartós. Autók pl. egyszeri Gredag-töltéssel 18-25000 km-t tehetnek meg, anélkül, hogy az adagolást meg kellene újítani. Az óbudai gázgyár kocszgyártó telepén megállapították, hogy Gredag hússzor annyi ideig tart, mint egyéb ipari zsiradékok.

Magyarországon a fenti kenést főleg a gyárpar alkalmazta, most azonban már felismerték előnyeit az autók, traktoroknál is. Így többek között a debreceni Orosz-Mohárféle gazdaság Fordson-traktorját három évi erős üzem után, most szerelők szíjjel és az alkalommal megállapítást nyert hogy ezen hosszú idő után csak egy dugattyúrút kellett kicserélni és, csak az egyik sebességváltó fogaskereken

mutakozott némi kopás. Ez részben a szakaszeri kezelésnek, főleg azonban a grafitos kenésnek tudható be és végeredményben igazolja azt, hogy a traktorok megfelelő kezelés mellett gazdaságosak és nem kell őket folyton javítani.

Sajnos, hogy a grafitos kenés meglehetősen drága, remélhetőleg idővel a mi gazdáink is megengedhetik maguknak, hogy ez a külföldön már régen általános kenést nálunk is rendszeresítsék.

Az Acheson-grafit poralakban jó szer a kazánok el-távolítására, mert hatása tisztán mechanikai és független a tápvíz összetételétől.

Nedves csírás gabona értékesítését legelőnyösebben tejesíti **Párczer Gyula**, Budapest, V. kerület, Honvéd-utca 32. sz. Telefon: L. 983-24.

Kitűnő hatásuk révén az egész világon elterjedtek a Sachar-fabrik A. G. Magdeburg „Germisan” és „Tudan” voltmarcsásvázó szerrei. Forgalomba hozza a Pantodrog R.-T. Budapest, VIII. ker., Baross-utca 13. szám.

NYILTÉR.

(A reválizus foglalkozást nem vállalja felelősséget a szerkesztésért.)

Patkány-, egérirtó, mezei egérirtó

„**RATINOL**” baktériumtenyésztés. Birtokhatású irtószer. Gyökerecsirt. Más állatra, emberre ártalmatlan. Békebeli anyag. Napárban utánvétellel szállítja: **RATINOL LABORATORIUM, Budapest, VII., Murányi-utca 36.**

Készpénzét
kihelyezzük első helyi jelzálogbiztosíték mellett
1223 **Róth Bank**
Fennáll: 1908. évi óta Budapest, Vilmos császár-ut 45.

Gazdák figyelmébe!!! Egészségtelen kutyák helyett igyék egészséges forrást.

HARMATVIZ

A Hungária-gyógyfürdő szénásvával telített ásványvíze. Az Erzsébet hid budai hidjánál fakadó Hungária ásványos gyógyfürdő viz közbüny, gyanúsavtartalommal ellen legelőnyösebben használható. Budapest székesfehérváros házi kezelésénél. Megrendelhető: Budapest, I., Gellért-rakpart 1. Telefon: József 112-56.

HATVANI asbestpala

A hivatalos bizonylat tanúsága szerint **tűz- és fagyálló!**

Vizsgálja meg a pala tűzállóságát, tegye kazán-tűzbe és látni fogja, hogy a legnagyobb mértékben tűzálló, nem robban szét, s így az oltást nem veszélyezteti.

Évtizedes szavatosság mellett vállalunk előnyös fizetési feltételek mellett is **fedéseket!**

Kérjen árajánlatot!
Gyártelep: HATVAN
Sürgönyeim: **Palagvár Hatvan**
Telefon: Hatvan 84 1311

KREISLER JENŐ MALOMGÉPGYÁRA,
Budapest, VI., Váci-ut 69.
Telefon: Lipót 916-91

25-30%-os Rhenániafoszfát és minden más műtrágya és erőtakarmány **DUKES ÉS HERZOG**
Budapest, V., Zoltán-utca 5.

ERZSÉBET KIRÁLYNÉ SZÁLLÓ Elsőrangú családiház a Belváros központján. 100 szoba, mindegyikben melegvízfűtés, vízvezeték mosdók. Fürdők. Lift. 1 ágyas szoba 50.000-tól, 2 ágyas 64.000-tól. 1 személyes penzió 100.000-tól, 2 személyes 170.000-tól. **ÉTTEREM-KÁVÉHAZ SÖRÖZŐPINCÉ** Ha jól akar enni, inni, aludni, ha jó zenét akar hallgatni és amellet keveset költeni, akkor az „Erzsébet királyné szálló”-ba kell menni.

Kender-, Juta- és Textilipar R.-T. (Ujpesti jutagár) Városi iroda: Budapest, V., Akadémia-utca 16. Telefon: Teréz 40-10, Teréz 88-78

Magyarország legrégebb és legnagyobb jutagára Gyárak: **Ujpest Simmering Pöchlarn** **Lajtauffalu Floridsdorf**

Lisztos-, korpás-, gabona-, mag- és egyéb termény **zsákok** Juta-zsákzsineg Szőlőkötözőzsineg **Elismerten legjobb gyártmányok**

Budapest, I.

Ford
HELTAINÁN
1922

KEM
VI., Vilms
Sürgönyeim: Ke

szab. fo
különösen erő
balance-kés
eketettel, 275

Állandó nagy
gépekhez és
kötelek, 1-
Felszólításra s
költsé

DEBRECENI KUN ÉS TÁRSASÁG
DEBRECEN,

Mentes meg
almozás
Légszá

ROES
Városi irod

SZI
Elsőrangú dun
is használ
Saját park, vi
nagyobb küls
és a Belvár

1926/79. szám
1315. lap, nyomas

Steinl
kötéscsipesz

Postán
szállítjuk
mindenhová

Budapest, Póstafoák 32

Fordson-tractork
legelőnyösebben és legkedvezőbb feltételek mellett beszerezhető, ellátás nélkül

HELTAI NÁNDOR GÉPNAGYKERESKEDŐ-nél
Budapest, VI., Jókai-(Gyár-)utca 33. szám.

KEMNA J., Budapest
VI., Vilmos császár-ut 51. sz.

Sürgőnyeim: Kemna 9/21 Budapest • Telefon: 91-21

Ajánlja saját gyártmányu

szab. forrógőzeke-készleteit

különösen erős kivitelű kombinált ekéit anti-balance-készülékkel, mindkét oldalon állítható ekotesztel, 2,75 és 5 m. munkaszélességű tárcsásboronás kultivátorait.

Állandó nagy raktár tartalmékezesekben Kemnagőpekhez és elsőrendű gőzeke-acélsodronykötelek. 1- és 2-vasu használt Rigoleke raktáron

Felszólításra szakszerű felvilágosítással és részletes költségvetéssel díjtalanul szolgálunk.

DEBRECENI ÁLLATFORGALMI TÁRSASÁG
KUN és TÁRSAI élőállatkereskedők és bizományosok
DEBRECEN, Piac-utca 19. szám, I. emelet.

TELEFON:
Iroda: 857 Lakás: 848
Sürgőnyeim: DÁLLFOR

Állandó készletéből: Erdélyből importált, valamint debreceni, Hortobágy-és csengervidéki

fehér jármosókróket, továbbá szilaj tinókat, belföldi fehér és tarka jármosókróket a legolcsóbb napi áron.

VESZ mindennemű hizott állatot a legmagasabb napi áron. Lebonyolít cserültzeteket

Hizlatótelepeit és Istállóit Debrecenben: Ónodi-u. 18-15., Keresztos utca 22 és Böszörményi-ut 75.

A legbiztosabb hatásu és legolcsóbb vetőmagcsávázószer:

a **GERMISAN** nedves pác a **TUTÁN** porpác

Az egész világon elterjedtek és kitünő hatásukat úgy a külföldi, mint a hazai hivatalos kísérleti intézmények többszörösen szabad földben is kipróbálták és a legjobbnak elismerték.

Gyártja a **SACHARINFABRIK A. G., MAGDEBURG**

Forgalomba hozza és mindennemű felvilágosítással szolgál **Pantodrog R.-T.**
Budapest, VIII., Baross-utca 13.
Telefon: József 53-78 1342 Távirat: Pantodrogs

Kiváló amerikai gyártmányu, még vámoatlan, nehéz terhek (fa, szén, vas, homok, téglák stb.) szállítására különösen alkalmas

3 1/2 és 5 tonnás teherautó-tractoralvázak

10 tonna vontatóképességgel, 83.000.000 K előnyáron beszerezhetők: Camion Autókereskedelmi R.-T.-nél, Budapest, V., Dráva-u. 5. Telefon: 919-88. Mintaraktár. Autóbuszok. Pótkocsik. Bérbeadunk teherautókat hosszabb időre. 1343

Gyakorlott gazda, állat-és terménykereskedő

nagyon erélyes, szervező erő, óvadékkal és referenciákkal, megfelelő elhelyezkedést keres. Szíves megkeresést „Energia 1363” jelgére kér a kiadóhivatalba. 1363

GOODRICH PNEU
AZ UTAK KIRÁLYA

SZILÁRD BÉLA
Budapest, VI., Lázár-utca 14.
az Opera mögött.
Telefon: Teréz 131-28

KERESKEDELEM, TŐZSDE.
Rovatvezető: Rege Károly dr.

Gabonavilágpiaci szemle.

A világpiacra az árak a legutóbbi időben felfelé tendáltak, mert az európai hivatalos jelentések szerint a tavalyinál gyengébb a gabonatermés. Így

Németországban buza és rozs 20%-kal, árpa 5%-kal termelt kevesebb, mint tavaly. Ausztriában 8%-kal gyengébb a rozstermés és 17%-kal a buza-termés a tavalyinál. Ugyanugy Lengyelországban, Franciaországban és Olaszországban is kevesebb termelt a tavalyinál.

Az amerikai Egyesült Államokban a legutolsó hivatalos kormányjelentés szerint a jelenlegi helyzet alapján a tavaszi buza 58%-ra tehető, a multévi 75%-kal szemben, a tengeri 73-8%-ra (75-5), zab 67-9%-ra (82-1), árpa 65-7%-ra (80-3) és lenmag 62-8%-ra (69-7%). Az előrelátható termés őszi búzából 626 millió bushel, lenmagban 19 millió, tavaszi búzaban 212 millió és rozsban 41 millió bushel, amely a legutolsó becsléssel szemben csupán jelentéktelen visszaesést mutat. Zabban a várható termés 1264 millió bushel (1 hónappal ezelőtt 1311 millió), tengeriben 2577 millió bushel (2698 millió bushel) és árpában 191 millió bushel (195 millió bushel).

Kanadában hivatalos termésjelentés szerint a három prairetartományban, amely a dominium természetének legnagyobb részét szolgáltatja, a termés-kilátások megjavultak és búzából 3757 millió bushelra számítanak, a multévi 296-6 millió bushellel szemben. A zabtermés az említett tartományokban 289-7 millió bushel, az árpatermés 94-4 millió bushel, rozsban a termés 11-3 millió bushel és lenmagban 7-2 millió bushelra tehető. A multévi végleges eredmény egész Kanadában zabból 51-3 millió, árpából 113 millió, rozsból 13-5 millió és lenmagból 9-3 millió bushel volt.

A minőségek mindenütt gyengék és emiatt a vevők tartózkodók. Északamerikából e héten 950.000 quarter búzát hajóztak ki Európába, mult évben ugyanekkor 720.000 quarter. Kanadában a téli korai beálltával számolnak, így iparkodnak a gabona elszállításával, nehogy a fagy megakadályozza korán az európai gabonakivitelüket.

Európa felé e héten az összes buza- és liszt kivitel 1.090.000 quartert tett ki, az elmúlt heti 1.255.000 quarterrel szemben. Európa felé uszó buza- és liszt mennyiség 3.560.000 quartert tesz ki, amely mennyiség 235.000 quarterrel kevesebb az előző kettőnél.

Argentína és Ausztrália új termésjelentései eddig közepesek, mostani kivitele jelentéktelen.

Az orosz állami gabonabevásárlás moszkvai jelentések szerint nehezen megy, mert az orosz paraszti alacsonyok tartja a buza árát az iparcikkék araihoz képest, így nem ad el.

Anglia legutóbbi heti bevétele 924.000 quarter volt, míg az e héti csak 360.000 quartert tett ki.

Ausztriában a szövetségi pénzügyminisztérium rendelete szerint a buza váma szeptember 16-tól 30-ig 100 kilónként 1-40 aranykorona lett.

R. K. dr.

Budapesti gabonapiac. (Magyar Mezőgazdák Szövetsége Gabonavásztályának jelentése.) 1926. szeptember hó 16-án. A budapesti gabonapiacra a buzaárak változatlan irányzat mellett közepes arányú volt és zárlatok az előző napi árakat jegyezték. A rozs irányzata mérsékelt forgalomban javult és az ára 2500 K-val emelkedett. A határidő-piacra az irányzat szilárdult és az árak emelkedtek. A terménycikkék piacán az üzleti tevékenység továbbra is csak szűk keretek között mozgott. Az árak változatlanok maradtak és csupán a tengeri olcsóbbodott 2500 K-val. Árak budapesti paritásában, kg-kint a következők: Buza, készáru-üzlet, 78 kg-os, tiszavidéki 3525-3550, felsőtiszai 3500-3525, fejtérmegyei 3475-3500, pestvidéki és egyéb dunántúli 3450-3500 K. 78 kg-os: tiszavidéki 3625-3650, felsőtiszai 3600-3625, fejtérmegyei 3575-3600, pestvidéki és egyéb, dunántúli 3550-3600, rozs,

Mentse meg a trágyalében levő **nitrogént!** Ne vegyen szalmát, olcsóbb és jobb az **alomtőzeg!**

HASZNÁLJON

almozásra **alomtőzeget** tisztán vagy szalmával fedve a trágyalé felszívásához **tőzegkorpát**

Légszáraz állapotban szállítja: Gróf Zichy Béla Fonyód-Feketebörsényi Tőzegüzem, Budapest, V., Hold-utca 27. szám, Telefon: Lipót 986-16

RÉPÁVASUTAK

részére kocsik, sinek, apró anyagok stb. készletből olcsón szállíthatók!

ROESSEMANN és KÜHNEMANN - EPP és FEKETE Egyesült Gépgyárak R.-T.

Városi iroda: VI., Berlini-tér 2. Telefon: Lipót 906-92 Központi iroda: Budapest, III., Római fürdő.

SZENT GELLÉRT SZÁLLÓ, BUDAPEST

Elsőrangú dunaparti szálló a Gellérthegy déli lábánál. 180 szoba és előkelő lakosztály a modern szállók minden kényelmével berendezve. 160 szoba éjjel is használható interurbán-telefonnal. 50 szoba fürdővel és toalettal. Gyönyörű nagyméretű társas helyiségek. Autógarázs soffőr-szobával. Saját park, világvárosi terrasz-vendéglővel. A terrazon délután és este tánc. Jazzband. A dunai kis terrazon esténként cigányzene. Kávéház. Kiseb és nagyobb különtermek társas összejövetelek céljaira. Kirándulásokra saját kényelmes motorcsónak. A szállóvendégek részére díjtalan autókölcsönzés és a szálló és a Belváros között. A szállóval kapcsolatos SZT. GELLÉRT GYÓGYFÜRDŐ összes gyógytényezőiből a szállóvendégek 25% kedvezményt élveznek.

Mérsékelt árak. Egyágyas szobák 60.000 Koronától, kétágyas szobák 110.000 Koronától.

pestvidéki 2500—2525 és egyéb 2475—2525, árpa, I. r. 2100—2150, II. r. 2000—2100, zab, I. r. 2050—2100, zab, II. r. 1900—1950, tengeri 2575—2600, köles 2000—2100, repce 5400—5600, korpá 1575—1625 K. Határidő-piac: magyar buza októberre 3590—3600, novemberre 3670—3680, márciusra 3930—3940, májusra 3980—3990, magyar rozs októberre 2575—2580, márciusra 2850—2855 K.

Budapesti takarmányvásár. (A székesszékföldi vásárgazdaság hivatalos jelentése.) 1926. szept. 17. Réti széna, I. r. 6 110,000—115,000, II. r. 6 85,000—100,000, III. r. csomogásra 60,000—80,000, sarjuszéna 75,000—85,000, miharszéna 90,000—110,000, lucernaszéna 120,000—140,000, löhereszéna 100,000, zabosbúkkönyzséna 90,000, zab, szemes 210,000—212,000, alomszalma 60,000—75,000, zsupszalma 95,000—100,000, zsupszalma, 1 kéve 5000 K.

Paprikapiac. (A m. kir. növényvédelmi és növényforgalmi iroda hiv. jel.) A terméskilátások megjavulása folytán az árak gyengültek. Termelői árak: Szegeden: Új füzér 40,000—50,000, édesnemes kg.-kint 40,000—54,000, félédes paprika kg.-kint 30,000—33,000, rózsapaprika kg.-kint 24,000—28,000, II. r. paprika kg.-kint 9,000—12,000 III. r. paprika kg.-kint 3000—5000 K. Kalocsán: Csövespaprika kg.-kint 28,000—34,000, édesnemes paprika kg.-kint 40,000—45,000, rózsapaprika kg.-kint 28,000—30,000, II. r. paprika kg.-kint 16,000—20,000, III. rendű paprika kg.-kint 8,000—12,000 K.

Vetőmagvak. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Vetőmagosztályának jelentése.) Löheremag. Ez évben Németországban alig van termése. Franciaország szintén gyenge termést jelez. A Bánátnban is nagy családás érte a termelést. Olaszország irányzata szilárd, melyből kedvezőtlen eredményre következtethetünk. Ezzel szemben hazánkban és Erdélyben jó termésről érkeznek jelentések. Ezidén több export cég közösen társult, yhog módjukban álljon a szabad verseny kikapcsolásával, olcsó áron vételét eszközölni. Figyelmeztetjük tehát a gazdaközönseget, hogy ha a mai nyomozható pénzvényszonyok mellett, az eladásra kerülő löheremagjának teljes értékéhez akar jutni, akkor ne mulassza el a mag eladásával — bármily kis mennyiségről van is szó — tulajdonképmi érdekérvéseihez fordulni. Az irányzat barátságos, az alant feltüntetett árak egyelőre csak névlegesek. Lucerna gyenge közepértmést eredményezett, azonban a harmadik kaszálás igen kedvezően áll s 8—10 napi szép idő esetén, jó magterméssel bízik. Külföld, főleg Dánia és Svédország nagyban érdekeltök termésein iránt. A belföldi szükséglet figyelembevételével azonban nagyobb mennyiségű export alig várható. Irányzat bizakodó. Fehérherce. A terméseredmény kielégítő. A kereslet azonban ezidén sem tart lépést a kínálattal és így a mult évi stagnálással szemben ezidén sem változott a helyzet. Baltacim. Noha a terméseredmény nagy átlagban kielégítő, annak értékesítése mégis nagy aggodalomra ad okot, mivel az eddig piacra kerülő árak kivétel nélkül ázótt, dohos és csiraképtelennek minősíthetők, ami a gyazkri eszöcséket következtében beállott káros jelenségekre vezethető vissza. Mákban az üzlet nyugodt hangulatu volt, mindazonáltal ára legutóbbi jelentésünk óta nem változott. Ezidőszent nem vagyunk versenyképesek, mert az osztrák, morva és lengyel piacok alacsonyabb árakat jegyeznek. Külföldi megbízások gyéren érkeznek és így az exportörök raktárai némi gyarapodást mutatnak. Babban esőkent az érdekesség, árában is nyugodtabb irányzat jutott érvényre. Réti-perje, franciapaprika és csomósörbörben néhány nagyobb tétel magas árak mellett került eladásra. Tavaszú búkköny irányzata kissé ellanyhult. A korai zöldtakarmányt szolgáltató magvaknak, u. m. öszörbör, szöszösbúkkönynek jó kelendősege van, ugy-szintén nagyszámú megrendelés érkezik be virághagymákra, Főleg jöcsint és tulipánra. Árak nyersáruért, 100 kg.-kint, budapesti paritásban, minőség szerint, 1926. szept. 15-én, 1000 koronában: bab, fehér, 220—230, bab, tarka 170—180, baltacim I. r. minőség 650—700, biborhere 850—1000, borsó, Viktória 380—420, borsó, őszú 460—480, búkköny, tavaszú 280—310, búkköny, szöszös 950—1050, csillagfürt 280—300, coriander 250—300, kendermag 320—340, lenmag 480—520, löheremag, arankatartalom és minőség szerint 2300—3000, lucernamag, arankatartalom és minőség szerint 2200—3000, mák 1350—1450, mustár minőség szerint 650—750, muhar 320—340, tatárka 220—240 K.

A külföldi terménytözsdek. Bécs. Szept. 16. (Terménytözsde.) Az előző napok szilárd irányzata rozsban ma is érvényben maradt. A piacra hozott mennyiség esekély volt, ugy hogy az említett cikkben további drágulás állott be. (Plusz 1/4 schilling.) Buzából magyar áruban a helyzet változatlan, a forgalom szük keretek között mozgott. Jegyzések 100 kg.-kint, adózva, elvámolatlanul, egyéb megjelölés hijján

prompt ab Bécs bécsi buza 37.50—38.50, marchfeldi 37.50—38.50, 79—80 kg.-os magyar tiszavidéki 42—43, marchfeldi rozs 27—27.50, egyéb 25.75—26, pestmegyei 28—28.25, I-a árpa 31—38, tengeri 24.50—25.50, belföldi zab 23.75—24.50, magyar 22—23 osztrák schilling, (1 osztrák schilling = 10,084 K.) — Chicago, szeptember 16. (Terménytözsde.) A buzapiacon az irányzat szilárdan indult, mert a winnipegi tözsdéről igen magas árjelentések érkeztek és a kanadai termőterületekről újabb fagykárokat jelentettek. Zárati árfolyamok (Zárójelben a legutóbbi záróárfolyamok): Buza: Szeptemberre 136 1/4 (135), decemberre 138 1/4 (137 1/4), májusra 143 1/4 (142 1/4), Tengeri: Szeptemberre 77 1/4 (77 1/4), decemberre 84 1/4 (83 1/4), májusra 90 1/4 (89 1/4), Zab: Szeptemberre 39 1/4 (38 1/4), decemberre 43 1/4 (42 1/4), májusra 47 1/4 (47 1/4), Rozs: Szeptemberre 96 1/4 (95 1/4), decemberre 101 1/4 (100 1/4), májusra 107 1/4 (106 1/4) cent per bushel. — Liverpool, szept. 16. (Terménytözsde.) Buza októberre 11 1/4, decemberre 10 9/12, márciusra 10 7/8. Az irányzat szilárd. (1 angol font = 347,25 K.)

Budapesti vágómarhavásár. 1926. szeptember 16. Felhajtás összesen 829 darab nagy vágómarha. Lanyha irányzat mellett a prima minőségű marhák változatlan árakon kelték el, a közép és gyenge minőségűek azonban kg.-kint 500 K.-val olcsóbbodtak. Eladatlanul visszamaradt 88 darab marha. Következő árakat jegyezték: kg.-kint előszuliban: Bika, jobb minőségű 11,500—14,500, kivételesen 15,000, bika, silányabb minőségű 8500—11,000, tarka hizott ökrök, jobb minőségű 12,500—15,500, kivételesen 16,250, középminőségű 8500—12,500, alarendelt minőségű 6000—8500, magyar tehén 7000—12,500, tarka tehén 6500—14,000, kivételesen 14,750, bivaly 5500—8500, növendék 5000—12,000, kicsontozni való 3500—6000 K.

Budapesti szurómarhavásár. 1926. szept. 14. Felhajtás: 427 darab élő belföldi szopós borjú. Élénk irányzat mellett az árak kg.-kint 2000 K.-val emelkedtek. Jegyzett árak: Élő borjúk: Belföldi szopós: I. r. 21,000—22,000, kivételesen 23,000, II. r. 19,000—20,000 K. kg.-kint.

Tenyészállatok és jarmosokörök. (Magyar Mezőgazdák Állattérlekesítő Részvénytársasága jelentése.) 1926. szeptember hó 16. I. rendű belföldi jarmosokör, fehér 11,500—13,000, I. rendű belföldi jarmosokör, fekete 11,500—13,000, friss-fejűstehén 12,000—15,500, 1 1/2 éves úszók 11,000—13,000, 1 1/2 éves tinók 11,500—12,500 K.

Budapesti sertésvásár. (Magyar Mezőgazdák Szövetkezete sertéstelepeinek jelentése.) 1926. szept. 17. A ferencvárosi nyíl és zárt vásárra esztörtökön 4028 drb. sertés hajatott fel, amelyből eladatlanul visszamaradt 1213 drb. A vásár menete lanyha, az árak 200—300 K.-val gyengültek. Árak: prima urasági 16,250—18,500, prima szedett 16,250—18,500, közép 16,000—16,300, könnyű jobb 15,000—15,500, könnyű silányabb 14,500—15,000, öreg urasági 15,500—15,700, öreg szedett 15,000—15,250, angol sonkamalac 18,000—21,000, hus 21,000—22,500, zsír 22,000—22,250, szalonna 18,000—18,500, hasított felsértés 20,000—21,500 K. A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete bizományi huzalára sertésekkel elfogad és olcsó előleget biztosít. Ismertető füzetét érdeklődőknek megküldi.

Wieni vágómarhavásár. (A Magyar Mezőgazdák Állattérlekesítő Részvénytársasága jelentése.) A f. hó 13-iki, hétfői fővásár felhajtása: belföldi 887 drb, magyarországi 510 drb, csehszlovákiai 61 drb, jugoszláviai 1012 drb, romániai 524 drb, lengyel 219 drb, összesen 3218 drb. Irányzat élénk, árak 5—10 garással drágábbak, bika elhanyagolt lanyha. Ökrök extrém 1.90—2.00, I. r. 1.75—1.85, II. r. 1.35—1.50, III. r. 1.20—1.25, bika extrém 1.90—1.95, I. r. 1.20—1.30, II. r. 1.10—1.25, III. r. 1.00—1.15, kicsontozni való 0.65—0.85, tehén, extrém 1.50—1.60, I. r. 1.25—1.35, II. rendű 1.10—1.20, III. r. —.95—1.05

Wieni sertésvásár. (Magyar Mezőgazdák Állattérlekesítő R.-T. jelentése.) A folyó hó 14-iki keddi fővásár felhajtása: Belföldi hussertés 129, magyarországi hussertés 280, zsirsertés 2510, romániai hussertés 588, zsirsertés 2054, jugoszláviai hussertés 1263, zsirsertés 3337, lengyelországi hussertés 1764, itáliai hussertés 1349, összesen hussertés 5373, zsirsertés 7901 darab. Irányzat hussertésben élénk, zsirsertés kezdetben élénk, később ellanyhult. Árak következők: prima sertés 1.75—1.80, kiv. 1.85—1.190, középminőségű 1.75—1.80, öreg sertés 1.65—1.75, szedett 1.75—2.00 hussertés 2.00—2.60, kivételesen 2.70.

Csehországi állattarak. (Magyar Mezőgazdák Állattérlekesítő R.-T. jelentése.) Marhafelhajtás 720 darab irányzat változatlan. Sertésfelhajtás 5541 darab, ebből 2201 darab zsirsertés, 3340 darab hussertés. Irányzat élénk, alacsonyabb

árak me lett. Ökrök, extrém 8.50—9.00, I. r. 7.25—8.30, II. r. 5.50—7.00, bika I. r. 7.25—7.50, II. r. 5.25—6.50, III. r. 3.70—5.00, tehén I. r. 6.50—7.00, II. r. 5.00—6.25, növendék I. r. 7.60—8.40, II. r. 6.00—7.25. Zsirsertés I. r. 8.75—9.25, II. r. 8.25—8.50, hussertés I. r. 11.00—11.75, II. r. 9.50—10.50 cK.

Gyapju. London, szept. 14. Gyapjuaukción. A mai napon megnyit gyapjuaukción 78,500 bála ausztrálai, 85,600 bál újzeelandi, 4000 bál délafrikai, 21,900 bál délamériki, összesen 180,600 bála került kínálatra, amely mennyiséghez hozzászámítandó még a legutóbbi gyapjuaukciónról visszamaradt 7400 bál. A jelenlegi gyapjuaukción valószínűleg október 5-én zárul. A forgalom élénk volt, a piacra több vásárlók merinő gyapjuban a kontinens és kereszteszében Nagybritannia és Franciaország volt. A választék merioidan csekély, zsiros mennőban közepes volt. Az árak merioidan 5—10%-kal, közepes és durva kereszteszében 3—7% százalékkal magasabbak. Finomabb kereszteszében nem került a piacra. Tiszta mosott fészelt gyapju, zsiros ausztrálai áru, névlegesen 51 penny Khrankint. Jobbminőségű „A”-„AA” zsiros gyapju 48 penny. Panta Aréna C. 1-es zsiros 36 penny, újzeelandi C. II. zsirosban nem történt jegyzés. Újzeelandi D. II. zsiros 22, capes 10—12 penny. A belföldi piac esendes, az árak változatlanok.

Nyersbőr. A nyersbőrpia változatlan. Tej és tejtermékek. (Budapest székesszékföldi vásárgazdasága hivatalos árjegyzése.) Árak a budapesti piacon: Teljes tej literje szeptember 14-én 4000—5000, tejszínhab literje 40,000—50,000, tejföl literje 20,000—26,000, centrif. vaj kg.-ja kicsinyben 68,000—76,000, nagyban 46,000, szedett vaj kg.-ja kicsinyben 50,000—65,000, tehenturó kg.-ja 12,000—16,000, juhturó kg.-ja 28,000—45,000, görői sajt kg.-ja kicsinyben 60,000—70,000, trappista sajt kg.-ja kicsinyben 55,000—60,000, nagyban 20,000—25,000, emmentáli sajt kg.-ja kicsinyben 60,000—80,000, nagyban 50,000—55,000 korona.

Baromfi és tojas. Árak a budapesti piacon kicsinyben. Csirke drb.-ja 15,000—30,000, tyúk drb.-ja 35,000—45,000, hizott raca kg.-ja 24,000—32,000, hizott lud kg.-ja 29,000—32,000, sovány pulyka darabja 55,000—70,000, libamáj kg.-ja 40,000—100,000, ludzsír kg.-ja 34,000—50,000, tojas drb.-ja 1500—1800 K.

Budapesti vadpiac. Árak a budapesti piacon nyúl, békében drb.-ja 40,000—70,000, fogoly drb.-ja 20,000—30,000 K. Budapesti halpiac. Árak kg.-kint: Ponty kicsinyben 14 35,000—45,000, nagyban 26,000—28,000, ponty kicsinyben 14 30,000—35,000 K.

Zöldség és gyümölcs. Árak kg.-kint a budapesti piacon: Sárgarépa 1500—3500, petrezselyem 1500—3500, zeller drb.-ja 500—2000, karalábé 1000—3000, vöröshagyma 1000—2500, fokhagyma 6000—14,000, cékla 2000—5000, fejeskáposzta 800—2500, kelkáposzta 1500—4000, vöröskáposzta 1500—5000, fejjeszálta 800—2500, rózsaburgonya kicsinyben 1200—2000, nagyban q-kint 90,000—100,000, fehérburgonya nagyban q-kint 50,000, retek 2000—3000, ugorka 2000—10,000, paradicsom 2000—4000, zöldpaprika 2000—8000, tök 500—2500, kárföl 2000—14,000, tomas 8000—20,000, sóska 2000—6000, spenót 2000—3000, zöldborsó 6000—12,000, champignonbomba 50,000—100,000, zöldbab 3000—5000, alma 3000—14,000, birsalma 4000—10,000, körte 4000—24,000, szilva 3000—8000, szőlő 6000—24,000, dió 8,000—20,000, som 4000—8000, áfonya 22,000—26,000, őszibarack 4000—14,000, földieper 8000—10,000, görögdió 2000—4000, sárgadinnye 1500—4000 K.

Bor. (A Magyar Mezőgazdák Borértékesítő Osztályának jelentése.) 1926. szeptember 16. A kommerborok ára változatlanul 600—650 korona Mállyand-fokonkint, azonban az érdekesség az utolsó időben esőkent, főleg azon okból, hogy a kereskedők és vendéglősök a bevásárlásra rendelkezésükre álló tőkét már kimerítették és ezért egyelőre nem tudnak nagyobb mértékben tovább vásárolni. Az utóbbi hetek óta tartó szép idő a várható termésre jó hatással volt, sajnos azonban a mennyiség mindenek dacára igen kevésnek mutatkozik. Músteladások eddig még nem történtek. Ha továbbra is ilyen szép idő marad, úgy a szüret valószínűleg csak későn kezdődik.

Országos állatvásárok. (1926. szept. 19-21. okt. 3-ig.) 19. Vasárnap. Baja, Érsekiváradt, Jaszórokszállás, Kóka, Turkeve. 20. Hétfő. Bátorcsk, Fehérgyarmat, Fertőszentmiklós, Gölle, Kőtelek, Magyaróvár, Paks, Sajószentpeter, Szany, Szeghalom, Szentgotthárd, Tatahánya 2), Tokaj, Veszprém 3). 21. Kedd. Alsószék, Erdősorosony, Hábót, Háromsátor, Iharosberény, Kőrmend, Somogyvár, Szabad, szentkirály, Tab. 21—22. Kedd—szerda. Bicske. 22. Szerda—Öcsöd, Polgár, Sajtoskál, Somogyoszok. 23. Csütörtök.

DEICHEL-FÉLE „EXTRA-SPECIAL“ GŐZEKEKÖTELEK

GRÓF ANDRÁSSY GÉZA UR
URADALMI INTÉZŐSÉGE
TAKTAKENÉZ

KIVÁLÓ MINŐSÉGŰEK!

Tekintetes Deichsel A. cégnek, Miskolc.

Taktakenez, 1926. évi január 16. 22.

1924. év folyamán szállított 1. Cim részünkre 2 drb. a 500 fm. hosszú, 17 1/2 mm. és 1 drb. 450 fm. hosszú, 22 mm.-es, továbbá 1925. év folyamán 1 drb. 500 fm. hosszú, 23 mm. átmérőjű, „EXTRA-SPECIAL” kivitelben készült gőzekekötelt. Tekintve egyrészt, hogy a kötelek megrendelése alkalmával 1. Cim azon kéressel fordult hozzánk, hogy a köteleket a külföldi gyártmányú kötelekkel hasonlítsuk össze, másrészt pedig mivel magunk is tudni akartuk azt, hogy a 1. Cim által szállított kötelek minősége megfelel-e az általunk korábban használt német gyártmányú kötelek minőségének, a köteleket használatban állandóan figyeltük és azokkal próbákat eszközöltünk. Kötelességünknek tartjuk ezzel kapcsolatban tudatni 1. Cimmet azt, hogy ezen próbáknál azt tapasztaltuk, hogy 1. Cim „EXTRA-SPECIAL” gőzekeköteli igazán kiváló minőségűek és ezen próbák csak igazolták azt a dicsőítést, melyet köteleikről már más oldalról hallottunk. Legyen meggyőződve 1. Cim arról, hogy gyártmányait a jövőben egyrészt a legmelegebben fogjuk ajánlani, másrészt pedig megfélélt feltevék mellett a jövőbeni gőzekekötél-szükségletüket szintén kizárólag 1. Cimnél fogjuk fedezni. Tisztelettel Gróf Andrassy Géza uradalmi intézősége.

„EXTRA-SPECIAL” gőzekekötelineket ARANYÉREMMELEL tüntették ki!

1315. Lap. m...

Hajduhadház, Kecskeméti, Püspökladány, 25. Szombat. Nagyberkenyi, Karcag, Kármán, Nova, Püspökladány, Tiszadob, Vámosgyarmat, Hatvan, Mezőcsanak, Zirc, Gyöngy, Gyulakeszi, Kármán, Ólaszszék, csütörtök, Derecske, Kármán, Péntek—Vasárnap, Kócsk, 3. Vasárnap, Zárók, szeptember 14/25, Milánó 18/21, Berlin 123/20 Bécs 7, Kopenhága 137/45, Szeged, Belgrád 9/15, Athén 13/05, Bukarest 2/21/2.

SZERKES

R. P. 1. A kérdező vélemények szerint legalább fog-e kerülni. 2. Az anyagall megismétlése könyv nem foglalkozik lemmel kísérni, mert közleményt meg az 500 Ft. Minthogy szerkesztés el, tanácsos néhány lehetőleg több kócsk. Állatorvosi Főiskola jelen szabatos megállapítást közvetlenül elmarad, gyantut kell közönséges fertőző el ilyen természetű baj, 2—3 hónapra szokott Nemesléd. Kérdés a vöröshere nemisítése. A talajt tehát vöröshere diszteni fogják, a foszforsavmal ajánlatos tehát a tenni.

FORANTAL

Angliabó könyv

Eladásra kerülő nagy közéleti lincolnberk corn glou

kocák után szárm Kedvez

Az uradalom vett az idej Cim: Szilfa Fejér megye

Egy a ro

Hajdúhadház, Kecskemét, Keszthely, Koppányszántó, Nyir-
 Ábrány, Püspökládány. 24-26. Péntek-vasárnap. Békés.
 25. Szombat. Nagyberki. 26. Vasárnap. Monor, Tiszak-
 ürt. 26-28. Vasárnap-kedd. Dunavese. 27. Hétfő. Balatonszabadi, Biharnagybajom, Eresi, Gödre, Hercegfalva, Jász-
 karajén, Karcag, Kálóz, Kóty, Kismarton, Mátészalka, Nagy-
 igmánd, Nova, Püspökádasd, Szendrő, Szigetvár, Tevel,
 Tiszadob, Vámosmikola. 27-28. Hétfő-kedd. Balassa-
 gyarmat, Hatvan. 28. Kedd. Eger, 28-29. Kedd-szerda.
 Mezőkőcsmár, Zircz. 29. Szerda. Bakonya, Csepreg, Csorna,
 Gyöng, Gyulakeszi, Karád, Nagypirit, Nagyszentmihály, Né-
 mesdéd, Olaszliszka, Túrje, Vasvár, Vasszentmihály. 30.
 csütörtök. Deveser, Kaposmérő, Véménd. 1. Péntek. Kocsola.
 1-3. Péntek-vasárnap. Mezőberény, 2. Szombat. Mező-
 kovacsháza. 3. Vasárnap. Hajós.

Zürich, szeptember 7. (Devizazárlat.) Budapest, 0°0072/4,
 Páris 14°77/4, London 2512, Newyork 517°50, Brüsszel
 14°25, Milánó 18°92/4, Madrid 79°10, Amsterdám 207°45,
 Berlin 123°20, Bécs 73°—, Stockholm 133°45, Oszló 113°45,
 Koppenhága 137°45, Szófia 3°75, Prága 15°32/4, Varsó 58°—,
 Belgrád 9°15, Athén 6°10, Konstantinápoly 2°67/4, Helsinki
 13°05, Bukarest 2°52/4, Buenos-Ayres 209°50.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

R. P. 1. A kért gép még nincs forgalomban, véle-
 ményünk szerint legalább is nagyon késő, hogy forgalomba
 fog-e kerülni. 2. Az oltás minden egyes esetben új oltó-
 anyaggal megismétlendő. A hatás nem biztos. Újabb magyar
 könyv nem foglalkozik vele, de szíveskedjék lapunkat figye-
 lemvel kísérni, mert az oltás kérdését részletesen tárgyaló
 közleményt még az ősz folyamán hozni fogunk.

F. I. Minthogy sertések különböző okokból vetélhetnek
 el, tanácsos néhány elvetelt magzatot, burkaikkal együtt,
 lehetőleg több kocától s esetleg több kocának vétét, az
 Allatorvosi Főiskola járványtani intézetébe, a baj természeté-
 nek szabatos megállapítása végett, beküldeni. Az, hogy az
 elvetélést közvetlenül követő bebugatás után az elvetelés
 elmarad, gyanút kelt abban az irányban, hogy talán nem a
 közönséges fertőző elvetelésről van szó, mert különben, ha
 ilyen természeti baj, inkább a bebugatások beszüntetése
 2-3 hónapra szokott eredményre vezetni.

Nemesvid. Kérésből csak arra következtethetünk, hogy a
 vöröshere nemisikerültének oka egyedül a talaj sovány-
 sága. A talajt tehát jó trágyaerőbe kell hozni és akkor a
 vöröshere kiszűri fog. A vöröshere, mint általában a here-
 felék, a foszforsavmütrágyákat nagyon meg szokta hálálni,
 ajánlatos tehát a foszforsavmütrágyákkal is kísérletet
 tenni.

Tófa. Jobb talajon joggal kell attól tartani, hogy az őszi
 árpába vetett lucernát az őszi árpa el fogja nyomni. Hyen
 talajon legjobb a lucernát egymagában, vagyis védőnövény
 nélkül vetni, amikor a következő esztendőben majdnem
 teljes termést szolgáltat. Csak szélhordta homokon ajánlatos
 védőnövénynek még augusztusban rozsot vetni és ha az
 kikelt és megfogta a földet, szeptember közepéig belevetni
 a lucernát.

Menekült. A küldött falusi tréfákat hálásan megkaptam
 és föl fogom őket használni.

F. S. Az újszülött malacoknak fülkicsípéssel való jelzését
 2-3 napos korukban célszerű végrehajtani, de az egynapos
 korban való sem ártalmas az állatok egészségére.

W-n dr.

I. S. gazdatiszt. A gazdatisztii törvény próbaidőt nem
 ismer, de az általános jogszabályok helyes értelmezésével
 a próbaidő azt jelenti, hogy ezen belül a szolgálati viszony
 bármelyik fél részéről felmondás nélkül, azonnal megszünt-
 tethető. A kereskedelmi alkalmazottak korlátozott időtartamu
 próbaidőjére vonatkozólag az 1910/1920. M. E. sz. rendelet-
 ben foglaltak a gazdatisztokra természetesen nem vonat-
 koznak.

Vadászat. A kérdésről lapunk múlt számában egy cikk
 keretében foglalkoztunk.

Gazdak szövetsége. A kérdéses nemesített hatvani tar-
 buza beszerezhető a Hatvani bárói uradalom növényne-
 mesítő telepéről (Nagytelek).

Cs. I. intéző. Az 1898: XXI. t. c. 5. § a) pontja szerint,
 ha a megbetegedés 15 napi szolgálat után a gazda és a
 cseléd hibáján kívül következett be, a kórházi és gyógy-
 intézeti apolási és szállítási költségeket a gazda fizeti 30 napig.
 Ugyane szakasz b) pontja szerint, ha a megbetegedés a gazda
 hibájából következett be, a cseléd teljes felgyógyulásáig a
 gazda fizeti a költségeket.

G. J. dr.

Gazdasági láncok.

legelőcsőbb napi áron kaphatók:

HAIDEKKER SÁNDOR R.-T., sodronyfonat-, kerítés-, vasbitor- és láncgyár
 Budapest, VIII., Gülis-ut 43/5.
 Pótk: Budán, II., Fő-utca 59. szám. 7503 ARJEGYZÉK INGYEN ES BÉRMENTVE!

CIPŐK és BAKANCSOK legelőcsőbb gyári árban

Férfi sárga strapabakancs, kipur-
 bált tartós, egybenzabott — K 135.000
 Férfi sárga telésbakancs, egy-
 benzabott — K 165.000, 175.000
 Férfi bőrcipő, finom kőszemke, ame-
 kai vagy francia forma — K 225.000
 50 — K 275.000 és K 295.000
 Férfi sárga strapacipő, amerikai
 forma — K 175.000

Mindenfajta finom cipők raktáron.
 3 pár rendelésnél csomagolást
 és postadíjat nem számítok!

KISS H.

cipőnagykereskedő, Budapest, VII., Miksa-u. 13. (NEW-YORK PALOTANAL)

SABORSKY EDE és TÁRSA

Budapest-Wien

szarvasmarha-, sertés-, borja- és juhbizományosok

IRODÁK: Sertésvágóhid, telefon: József 18-30
 Marhavágóhid, telefon: József 18-89
 Saborsky István lakásának telefonszáma: József 44-17

WIENI IRODA: III., St. Marx.
 Telefon (Internatión): 22-81

Küldemények címzése: Budapest-Marhavásártér
 Budapest-Sertésvásártér — Wien, St. Marx
 ÖLTALAN VÁSÁRI JELENTÉSEK 1038

Hirneves Szent Egydy-i GŐZEKEKÖTELEKET

legelőcsőbb minőségben raktárról
 azonnal szállít a gyár képviselője:

Magyar Béla

Budapest, VI., Gróf Zichy Jenő-utca 20.
 Telefon: 44-47 7138 Telefon: 44-47

FORDSON-TRAKTOROK, OLIVER-EKÉK, FORD-AUTÓK

ÉS ALKATRÉSZEK azonnali szállításra kaphatók:

ANTAL JÁNOS és TÁRSA „FORD”-gépek autorizált képviselője

Kaposvár, Fő-utca 22. szám

Angliából importált és törzs-könyvezett fajsértések!

Eladásra kerülnek:

**nagy yorkshire (large white),
 közép yorkshire (middle white),
 lincolnshire,
 berkshire,
 cornwall és
 gloucester old spot**

kocák és kanok, továbbá az ezek után származó 3-4 hónapos malacok

Kedvező fizetési feltételek!

Az uradalom tenyészanyaga „versenyen kívül” részt-
 vett az idei tenyészkiállításán és diszoklevelet nyert.

Cím: Szilfamajori Béruradalom, Szilfamajor
 Fejér megye. — Posta. — Vasuti állomás.

Veszünk és eladunk szénát, szalmát

és egyéb szállításakarmányt bármily mennyiségben. Préselést saját présgéppel végeztetjük.

Fischer József takarmány-kereskedelmi R.-T., Budapest VIII., Pál-utca 5. sz.
 Telefon: József 41-72
 Üzletóra: hétfőtől hétfőig

Törött géprezsek repedt, kímért kúszások elektromos hegesztése

Lajos és Székely gépgyár, Budapest, VI., Béka-tér 3. Új berendezések gyártása és hegesztő-óktatóműhely 251

Néhány darab francia gyártmányu 45 lóerős teljesen új traktor (motor fordulatszáma 800) más képviselőt átvétele miatt darabonként 90,000.000 koronáért eladó.

SATURNUS Műszaki és Gépkereskedelmi R.-T.

Budapest, VI., Teréz-körút 42. szám. 1386

OLVASSA a „Köztelek Olósó Könyvtár”-t. — Kapható a „Patria” r.-t. gazdasági szak-
 könyvkereskedésében, Budapest, IX. kerület, Üllői-ut 26. szám (Köztelek)

GŐZEKE

— részleteket mindenféle gyártmányú gőzekehez készít és szállít precíz kivitelben, acél fogaskerekeket, fémcsapágyakat, tűzszekrényeket, ekevasakat stb. SODRONYKÖTELEKET

SZILAGYI és DISKANT gépgyára, MISKOLCON,

Hofherr-Schranz-Clayton-Shuttleworth gépgyár r.-t. Ford-autók, Fordson-traktorok képviselője. 1387

KOMNICK-motorekék és gőzekék, FORDSON-traktorok, Oliver-ekével, SKODA-tejszeparátorok, HAWA-cséplők

Mindenféle kisebb-nagyobb mezőgazdasági gépek, műszaki cikkek, olajok, kedvező feltételekkel

„AGRICULTURA” KERESKEDELMI R.-T. géposztályánál (Fialochi Samu cég géposztálya)
 Budapest, V., Nádor-utca 28. 284

ÉRTESÍTÉS!

Egymillióval leszállítottuk a retorta-faszén árát!

Jelenleg eladásokat ab Sátoraljaújhely, Záhony, Lökösháza, Kelen-
 bin, Barcs, Magyarboly ha- 102.000 forgalmi adó teljesítünk.
 A szállítást prima, száraz minőségben azonnal eszközöljük!

Teljes tisztelettel 1309

GÁSPÁR FÜLÖP

Budapest, VI., Hungária-körút 72.
 Telefon: 4-68 és 39-60
 Sürgőnycim: Gáspárfa Budapest

ÜEKI
 1926/79. szám
 1315. lap, újságias-

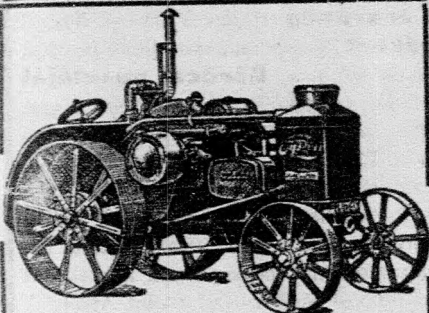

MacLaren gőzmagánjáró

modern, 13 1/2 atm. üzemnyomásra; szántásra, malomhajtásra kiválóan alkalmas, kitünő üzempépes állapotban jutányosan kapható:

SATURNUS

Műszaki és Gépkereskedelmi R.-T.
Budapest, VI., Teréz-körút 40-42.

RUMELY „OIL-PULL“ TRAKTOR

a világ egyik legtekélyesebb gépe. Kanadában az ősföldek feltörésére is előnyösen használták, sőt használják 16 év óta a mai napig is, minden különös üzemzavar nélkül.

„OIL-PULL“

traktorok a világ különféle államaiban használatnak s ahol megjelennek, sokoldalu előnyeiknél fogva egyike a legelső helyet vívják ki maguknak.

„OIL-PULL“

traktor egyaránt megfelel a legnagyobb uradalomtól kezdve a kisgazdáig, mert mindenféle gazdasági igényeket ki tud elégíteni.

„OIL-PULL“

traktor már a békében is ismeretes volt Magyarországon egyes vidékeim, de a háború megzavarta annak elterjedését, miért is oly vidékre, ahol az „OIL-PULL“ traktort nem ismerik, készséggel szállítunk minden előzetes fizetés nélkül több évi részletfizetésre és a legmesszebbmenő jótállás mellett „OIL-PULL“ traktort.

Ajánlattal és bármely irányú felvilágosítással felszólításra készségesen és díjtalanul szolgál a magyarországi kizárólagos képviselőség:

Mezőgazdasági és Ipari Gépkereskedelmi R.-T.

Budapest, V., Balaton-utca 12. szám.
Sürgönyeim: MEZŐIPAR 1274 TELEFON: 92-29

„Westfalia“ tejsseparatorok

mindennemű tejszűrőeszközök, tej-, vaj- és sajtkészítő telepek berendezése legelőnyösebben
STANGA JÓZSEF tejszűrőeszközök, gépkészítői és műszaki vállalatának vásárlhatók irás és raktár: Budapest, IX., Ráday-u. 26/K. Telefon: J 25-73

Kénsavas ammóniák, Thomas- salak, kálisó, szuperfoszfát, továbbá 1-a külföldi szénkéneg, Porzol-csávázó

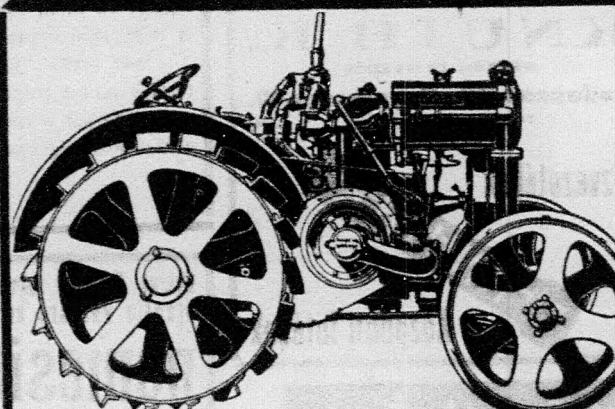
előnyös árak és fizetési feltételek mellett, azonnali szállításra kapható

FÖLDES GYŐZŐ Mag- és Terménykereskedelmi R.-T.

Budapest, V., Zrínyi-utca 14.
Telefon: 144-10 Sürgönyeim: Földesur Budapest

Kérjen ajánlatot!

CASE-FÉLE AMERIKAI petróleumtraktorok

két nagyságban és a hozzávaló összes alkatrészek; valódi Sack-féle egy- és több-barázdas ekék és tárcsásboronák fogatos és traktor után való használatra; valódi Westfalia műtrágyaszórógépek, valamint mindennemű egyéb gazdasági gépek és eszközök és az összes Deering-féle arató-, kapáló- stb. gépekhez való mindenféle alkatrészek raktáron vannak

PROPPER SAMU R.-T. GÉPRAKTÁRÁBAN

BUDAPEST, V., Vilmos császár-ut 52.

Körfűrésztengety

35 milliméter erős golyóscsapággal a 850.000 korona
Remscheidi kör- és szalagfűrészek
versenyárakon legelőcsöbban
ARDÓ JÓZSEF
szerszám-nagykereskedőnél
Budapest, VI., Vilmos császár-ut 43.
Telefon: 16-54

Amortizációs kölcsönt

soron kívül, 30 kat. holdtól kezdődő földbirtokokra 7 1/2 százalékos alapon, egyszerű 10 százalékkal folyósítat: FÖLDHITEL, Budapest, VII., Dohány-utca 90. 1359

„BÓNI“ Gyártelep és Mezőgazdasági R.-T., Nyírbátor, nyírbátort szeszgyára a folyó gazdasági évre

bérhizlalást
esetleg gulyahelnek téli tartását igen előnyös feltételek mellett elvállal. 1352

Többszörösen díjazott hidegvérű (belga) és amerikai ügető

törzstenyészetemet eladom.
Felvilágosítást ad: Martens Caesar gazdasági intézősege, Teresfe, vasut Rétság, Nógrád megye 1357

Földbirtokosok

sürgösen olcsó kölcsönt dollárokban, koronákban becsúés nélkül kaphatnak holdankint ötmillió koronáig amortizációs, vagy kamatozó minőségben. Vidéki pénzintézetek nagy-kamatú kölcsönét olcsóbbra bekonvertáljuk. Agraria Részvénytársaság, Budapest, Erzsébet-körút 2. 1353

Kiadnánk feles művelésre kb. 5 hold területű konyhakertésze ünket.

Ajánlatokat működési bizonyítványokkal felszerelve kérjük Cegléd r. t. város Központi Szesz-fődjébe beküldeni, hol bővebb felvilágosítás is kapható. Cegléd r. t. város Központi Szeszfődjéje. 1351

Gőzekekötél

efizart legjobb minőségben kapható:
HEGEDŰS JÓZSEF okt. gépészmérnök
Budapest, IV., Papnövelde-utca 1 sz.
Telefon: J. 154-04 948 Sürgönyeim: HEGEMON

GAZDASÁGOK

vetőmag-, tenyészhaszon- és igasállatfeleslegének és szükségletének kölcsönös kiegyenlítését; mindennemű termény, lábasjószág, gepek és eszközök kizárólagos és keresletét szakszerűen összeegyezteti; lovak bízományi eladását, ellátását - ellátási költségek utólagos elszámolása mellett - itteni saját gazdaságában vállalja; a Gazdasági iroda. Budapest, VI., Erzsébet királyné utja 14. Telefon: Jozsef 132-04. 1352

Haszonbérbe adó Szatmár megyében kb. 1800 m. hold elsőrendű lápi földből álló

földbirtok

1927. október 1-től kezdve. Ügynökök kizárásával csak komoly reflektánsnak közelebbi felvilágosítást nyújt a tulajdonos ügyvédjének dr. Pajor Rezsőnek irodája, Budapest, II., Margit-körút 9. szám alatt. Az ugyanoda beadandó ajánlatok beadásának végső határideje: 1926. december 15. 1351

SZIVATTYUK

KÜLDÖK, CENTRIFUGÁL- ÉS LÉGSZIVATTYUK, KOMPRESSZOROK stb. minden kivitelben és méretben kaphatók a KLEIN, SCHANZLIN és BECKER, FRANKENTHAL németországi cég magyarországi képviselőjénél: 1279/111

Jausz Testvérek Általános Műszaki R.-T.

Budapest, VI., Teréz-körút 37. Telefon: Teréz 150-44

A bértől Parey cég

legújabb jegyzékét ingyen

küldi a „Patria“ R.-T. könyvszátálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Bérlétségzűnés miatt 42 drb 5-6-7 éves, elsőosztályu, fehér és bastard

jármosökör

300 darab idei bárány és 20 darab tenyészkos, továbbá gazdasági felszerelések eladók a Középháti Bérgazdaságban. Vasut, posta, telefon Püspökladány (Hajdu megye). 1340

EVFOLYAM.
ok
HP
tósak
ert
acsony
iztosak
ert
ON.
ut 57. sz.
éscsaba
ON: József 124-47
1182
smagvakat
ny mag, edekölény,
kendermagot stb.
ot sít veszek. Mű-
ter Nér gyógyú-
és, Budapest, VI.,
Telefon: 81-81
K GÉPGYÁRA
VI., Szegedi-ut 44.
Telefon: Lipót 915-50
d magáirók aol-
sörkesztel.
agy teljeskörűtől új
HP-ig, új esztelgés
ulstórral, új szivattyú-
bűbűs új centrifugál-
másként, új har-
ingerfejeket s minden-
elgálása, legmesszebb-
k.
akönyvek
szerszámok be „Patria”
rtaiparosság, Budapest,
sárvány-jegyzék legyőz
nyvát,
anillát
szűrt
és pecnyakölcsönök
est, V., Porzol-Mér-utca 2.
ekészlet
IP, sít használt, min-
an, igen jó állapotban.
al kapható
lakókecsé kapható.
ely mérnökök
viseletében 1241
Terenc-ter 4. szám.
Budapest,
Telefon: L. 973-58

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDŐ ANYAGA

Eternit

PALA

CSAK AZ „Eternit” VÉDSZÓVAL JELÖLT LAP VALÓDI.
ETERNIT-MŰVEK MÁTSCHER LAJOS BUDAPEST, ANDRÁSSY-UT 33. CYÁN-NYERGES-UJFALU

Istállóablakot,
magtárablakot
azonnal szállít
FARKAS ÉS TÁRSA
Budapest, VI., Lohel-u. 8. Telefon: L. 908-02

Répakocsik
600 mm nyomtávra, vashillenők, mezeti vasúti sínek, hordozható vágányok és egyéb kisvasúti anyagok kaphatók:
Kohn A. M. cégnél
Budapest, VI., Váci-ut 39. szám 1254

Alig használt tizenképes

gőzeke és motoreke

teljes felszereléssel, jutányosan kapható. Jelige „Ritka alkalom 7176” Blockner J. hirdetőjébe, Budapest, IV., Semmelweis-utca 4. szám. 1339

Ne adja el tejét,
tejtermékeit, míg
Dr. Gyöngyi Jenő szakirodájától ajánlatot nem kért.
Vállalja: tej, tejtermékeknek évi kötésre való elhelyezését, a tej beérkezésének ellenőrzését, inkasszót stb. 1509
15 éves gyakorlat. Szaktanácskozás.
Iroda: Budapest, VIII., Bérkocsis-u. 12. (József körút sarok) Telefon: József 141-92

Gyapjulópokrócok
nagy választékban
MENDELVITS MÓR R.-T. nagykereskedő cégnél
Budapest, VI., Vilmos császár ut 13. 1303

KNUTH K.
KÉRNŐK ÉS GYÁROS
Budapest, VII., Garay-utca 10.
Telefon: József 19-75 1031

Vízvezetékek

Központi fűtések

TELEFON: JÓZSEF-93/46

LUZZ
ZOMÁNKOK-FESTÉK
LAKKOK
ELISMERT LEGJOBB MINŐSÉGBEN

Luzz Éde és társa
LAKK ÉS FESTÉKGYÁR R.T.
BUDAPEST, VIII., ÖRNAGY-UTCA 4. SZÁM.

Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulat, Budapest V., Zoltán-utca 2-4. 903

Szállít: csépléshez, gőszántáshoz és házi fűtéshez

la tatai tojás- és téglabrikettet
la tatai darabos- és kockaszemet
Felsőgallai karbidot
Felsőgallai cementet
Felsőgallai égetett meszet

A világ első orvosi tapasztalataik alapján igazolták, hogy a vese és hólyag betegségeinek különleges ásványvíze a

Salvator-forrás

jelentékeny borsavas nátrium és szén-savas lithium tartalma a húgysavas csapadékokat feloldja és újravesztését megakadályozza. Ezen tulajdonságánál fogva a rheuma fájdalmakat megszünteti és ezek keletkezését megakadályozza. Emellett igen kellemes és üdítő ital.

Kapható minden szakmába vágó üzletben, gyógyszerárban, drogériában, a következő árak mellett:

0,5 literes palackban	9.700 K
0,7 literes palackban	13.000 K
1,0 literes palackban	15.000 K
1,5 literes palackban	18.000 K

palackkal együtt. 866

Magyarországi üzletvezetőség:
Budapest, V., Erzsébet-tér 1. sz.

Répakocsik

kerékek, kerékpárok, sínek, váltók és kötőanyagok
a Győri Waggongyár gyártmányai raktárról azonnal szállíthatók.
Angol-Magyar Bank Részvénytársaság
Keszkenyvágyány Vasutosztálya 932
Budapest, V., Vilmos császár-ut 32. sz.

FLEISCHMANN TEJGAZDASÁGI BERENDEZÉSI VÁLLALAT
BUDAPEST, VII., SIP-UTCA 27. TELEFON: JÓZSEF 124 19

Az összes tejgazdasági, vaj- és sajtgyári berendezések, valamint tej- és tejtermékvizsgálati felszerelések állandó raktára

Megbízható kivittel! 1348 Méltányos árak!

„STANDARD” a jelen és jövő SEPARATORA, bronzból, rézből

CEMENTIPARI GÉPEK

ÉS FORMÁK

SZÁNTÓ és BECK
KÉRNŐK GÉPGYÁRÁBAN
BUDAPEST, X., GYÖMRŐI-UT 76-78. SZ.
Telefon: József 50-88. József 90-34 909

Kérjen árajánlatot

901/1926. szám.

Földhaszonbérlet.

Az **esztergomi érsekiség** tulajdonát képező, Nógrád vármegye, **Érsekvadkert** község határában fekvő és eddig a dejtári nagybérlethez tartozó u. n. **Göröczi pusztáját** f. év október 1-étől 1935. szeptember 30-ig terjedő 9 egymásután következő évre bérbe adjuk. A birtok területe, a kataszter szerint, 387 k. h. szántó, 16 k. h. rét, 210 k. h. legelő, 12 k. h. földadó alá nem eső, összesen 625 k. hold. A rajta lévő épületek, 2 eselédlak, 56 mtr hosszú, 2 istálló, 100 mtr hosszú, járgányház, kézi magtár, kutak. Bérleti feltételek alulirt jószágigazgatóságnál megkaphatók. Megtekintés végett kérjük a dejtári primási bérlet urhoz fordulni. Ajánlatok alulirt jószágigazgatósághoz e hó végéig kéretnek.

1338

Primási Jószágigazgatóság

Gyerey Richard tolnaozori béruradalmanak növény-nemesítő üzeme ajánlja vetésre koránérő, bőtermő, rozsdálló, államilag elismert

nemesített őszi buzáit

Ezen fajtákból a talajviszonyoknak megfelelően kiválasztott fajták **ez évben sem dőltek és nem szorultak meg**, nagy termés mellett különösen jó minőségű és magas hektoliter súlyú búzát adtak. Nagyon jól beváltak az Alföldön, de különösen a Dunántúlon.

A vetőmag ára Pincehely vasutállomáson, vevő zsákjaiban feladva, 100 q-nál felüli rendelésnél kg.-kint 4800 K, 50-100 q vételnél kg.-kint 4500 K, 10-50 q vételnél kg.-kint 4700 K és 10 q-nál aluli vételnél kg.-kint 5000 K.

Vevő kívánságára a szállításhoz új vagy kölesönzsákot adunk és azokat beszerzési áron számítjuk fel.

A vetőmag, amely ez évben is 77-80 kg. hl. súlyú, a megrendelés után azonnal szállítható. Kívánatra mintákat küldünk.

A megrendelés a Tolnaozori Béruradalom Jószágfelügyelőségére címére, Tolnaozorára adandó fel, ahová a vételár is fizetendő.

A megrendelésnél kérjük közölni a termelési viszonyokat (talajfekvés, minőség, elővetemény, vetési idő stb.), hogy mindenható a megfelelő fajtákat küldhesstük. 1207

EMERSON-TRAKTOR 12/20 lóerős

EMERSON HÁROMVASÚ 14" TRAKTOREKÉVEL

Szánt, vontat, csépel, darál, arat.
Mezőgazdasági gépeket hajt. Bőrszántásra legkiválóbb.

Vezérkép-
violet:
ALENS RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 3. SZÁM. TELEFON: 17-30
Kedvező fizetési feltételek. Állandó alkatrészraktár. Kérjen ajánlatot.

75. SZÁM 36-İK ÉVFOLYAM.

1926/79
1315. lapszám

A3

Élettan
hossza
me
fordulati s
a motor ru
olajozása
A főtengely
kapcsolója
hűtése kiv
szerkezeti
dosszággal

A PA
SA

Rafael
Budapest, V.,
Legjobb és
vas, műsz

SZÖLÖKA
vagy bármilyen más fa
azonnal szállítanak

LÖWY SÁNDOR
Budapest, V., Balvány-u.

TOKA
BUDAPEST.

Gazd
Férfi és
csizm
sági c
cipők
legolc

Budapest, IX.

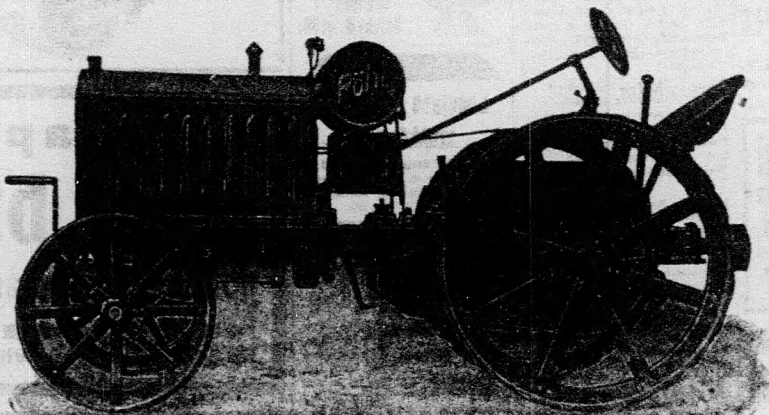
ALOF
KRESZTI
Számos eliam

A 32 HP PÖHL-TRAKTOR

teljesítménye a legnagyobb,
fogyasztása a legkisebb,
mert nagy löerejével csupán 19 q önsúlyt kell vontatnia.

Élettartama a leg-
hosszabb,

mert:
fordulati száma 800,
a motor rugózza van,
olajozása teljesen automatikus.
A főtengely 3 csapággal bír,
kapcsolója fékkel van ellátva,
hűtése kiváló,
szerkezeti anyagok német gon-
dossággal vannak megválasztva.

A gép könnyen
kezelhető,

mert:
beálló barázdakerékkel bír,
automatikus a gyújtás szabá-
lyozás,
a gépi szerkezet külön alvázon
fokszik.

1325

A Pöhl-tractor a 30 HP kategóriájába tartozó gépek közül a **legolcsóbb!**
Kedvező fizetési feltételek!

SATURNUS Műszaki és Gépkereskedelmi Részvénytársaság
Budapest, VI., Teréz-körút 40-42. szám.

Rafael Oszkár és Tivadar
Budapest, V., Berliini-tér 4. — Telefon: 134-25
Legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrás
vas, műszaki és mezőgazdasági cikkekben

Konyhafelszerelések, épület- és bútorkészítések, kovacs-, lakatos- és asztaloszszerzők. Villany-
felszerelések, izzólámpák. Mindenféle kátrány-, bőrletöltemezők. Rádió- és sport-cikkek.
Világíró Atala- és Wittler-kerékpárok, ugyiszintén elsőrendű varrógépek. 1257
Az 1926. augusztus 15-én megtartott szenior-versenyen a mi Atala-kerékpárunk nyerte meg az ezévi bajnokságot!

**SZŐLÓKARÓT, tűzifát,
talpfát,**
vagy bármilyen más faanyagot az ország bármely részébe
azonnal szállítanak vagontelekben, előnyös árban
LÖWY SANDOR és JÓZSEF fatermelők és
fakereskedők
Budapest, V., Bálvány-u. 8. Telefon: T. 21-59 és L. 933-17

Szerszám- és Fűrészlapyár R.-T.
Budapest, V., Berzenczey-u. 30. Telefon: Lipót 908-09
Gyártja az összes ipari gépkészeket, szerszám- és repavágógép-
készeket, fagémunkáló gép- és kézi-szerszámokat, kör-, gatter- és
keresztvágófűrészeket és mindennemű gép- vagy kéziszerszámot. 1288

Uradalmi tejet
azonnalra is vásárol békébeli reorganizált
tejüzem. Elsőrendű referenciák. JÓZSEFYAROSI
TEJÜZEM, Budapest, VIII., Ludoviceum-utca 8. sz.
Telefon: József 48-96 1341

TOKAJI NAGY LÁSZLÓ
okl. gazda, tb. gazd. egyi. igazgató
BUDAPEST, VIII., STÁHLY-U: 5. I. 8. (Rökus-kórház mellett)
Telefon: József 54-44

O. F. B.
ENGEDÉLY
OKIRAT: 475-23. sz.
8-9%-os privat jelzálogkölcsönök napok alatt effektuál! ■ Birtokbecsítést, szak-
értői megbízást — azonnalra vállal! ■ Minden eladó birtok s a hazai és lekap-
csolótrészi összes birtokvevők — előjegyzésben! ■ Jó bérletek és bérlekt! ■
Levelezés, leírások: díjmentesen! Előzetes költségek nincsenek! 128

Gazdák figyelmébe!
Férfi és női angol lovagló-
csizmák, vízhatlan gazda-
sági csizmák, vadász-
cipők a legjobb kivitelben, a
legolcsóbb árban megrendelhető
Stefanits János
cégnél 610
Budapest, IX. kerület, Üllői-ut 85. sz.

HEGYIKRISTÁLY
PETRÓLIUM, TRAKTOR-, GÉP-,
HENGERSZERSZÁMOK, GÁZ- és AUTÓOLAJOK,
MOTORBENZIN, AUTÓBENZIN.
Legkiválóbb hazai gyártmányok.
ROTOROL védjegyű gépolaj.
BUDAPESTI ÁSVÁNYOLAJGYÁR R.-T.
BUDAPEST, IX., SOROKSÁRI-UT 95. SZÁM
Sürgőnycim: BERGTELEFON, BUDAPEST
TELEFON: József 19-05 és József 18-03
MŰSZAKI TELEFON: József 43-18 1244

SABORSKY JÓZSEF és FIAI R.-T.
Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 14.
Érdeklődésben: Josef Saborsky & Söhne wieni céggel
Foglalkozik: élő és leölt szarvasmarha-,
borjú-, juh- és sertés bizonányi
eladásával és bizonányi vétellel,
valamint használatok beszerzésével
TELEFON: Városi Iroda (interurban) József 120-25
Sürgőnycim: ALBIZ BUDAPEST 1237

Őszi vetéseinek fejlődését és jövővi termését biztosítsa
az **AZOFORM** baktériumos vetőmag-oltóanyag használata által
Máris rendelhető: buza, rozs, őszi árpa, valamint az ősszel ültetendő kerti veteményekhez.
Kérjen ismertetőt! 1247
Magyarországi AZOFORM R.-T., Budapest, V., Bank-u. 5.
Képviselek az ország minden részéből keresztetnek!

ALLATOK

Lópenzió napi 45-60 ezer korona Budapest Nánai u. 18. 7104

VEGYESEK

200 darab I. osztályú hazai fém... 1926. október 1-25-ig...

Ártéri kutyák furát... 1926. október 1-25-ig...

Kocát miskáról... 1926. október 1-25-ig...

Felhasználás... 1926. október 1-25-ig...

Felhasználás... 1926. október 1-25-ig...

Őszi... 1926. október 1-25-ig...

Összefüggő... 1926. október 1-25-ig...

Nyugalmozott... 1926. október 1-25-ig...

Keresztény... 1926. október 1-25-ig...

Nagyobb és kisebb... 1926. október 1-25-ig...

Bérszántást... 1926. október 1-25-ig...

Négyszobás... 1926. október 1-25-ig...

Okleveles... 1926. október 1-25-ig...

Ekoalkatrészeket... 1926. október 1-25-ig...

Karcagon... 1926. október 1-25-ig...

Szalmaprészt... 1926. október 1-25-ig...

Grabner... 1926. október 1-25-ig...

Sodronykötél... 1926. október 1-25-ig...

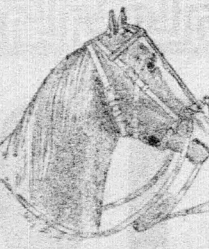
Részes... 1926. október 1-25-ig...

Vidéki... 1926. október 1-25-ig...

Minden gazda... 1926. október 1-25-ig...

Köztelek Olvasó... 1926. október 1-25-ig...

Könyvtárát olvassa... 1926. október 1-25-ig...

Lószerszámok, nyereg- és istállószerek... FREUND A. ÉS FIA...

Kocát miskáról... Mohácsy Jenő...

Vizvezeték, Központi fűtés, Önitató-berendezések...

Szalasztakarmányt, örleményfeléket és gabonaneműeket...

ELADÁS... Ekoalkatrészeket...

Karcagon... Szalmaprészt...

Grabner... Sodronykötél...

Részes... Vidéki...

Minden gazda... Köztelek Olvasó...

Könyvtárát olvassa...

Kukoricamorzsó... Eladó...

Parkányi... Billenőke...

Parasztbutor... Vakok...

Olajnövényeket... Gyümölcsfavadoncok...

Eladó... Gazdaság...

Mágnásbirtok... Budapesti...

Eladó... Budapesti...

Eladó... Budapesti...

Eladó... Budapesti...

Eladó... Budapesti...

Eladó... Budapesti...

Eladó... Budapesti...

Eladó... Budapesti...

Eladó... Budapesti...

Eladó... Budapesti...

Eladó... Budapesti...

Eladó... Budapesti...

Eladó... Budapesti...

Eladó... Budapesti...

Eladó... Budapesti...

Szénsavas méz... Szénsavas méztrágyánk...

Plombák... Plombák acélból és fogók...

Legújabb gazdasági szakkönyvek... Legújabb gazdasági szakkönyvek...

A Baromfitömlő-készülék... A Baromfitömlő-készülék...

Hutyrá-Marek... Állatorvosi belgyógyászat...

Szénat és szalmát... Szénat és szalmát...

Szuperfoszfát-Thomassalak és kálisó... Szuperfoszfát-Thomassalak és kálisó...

Melis és Pinter cég... Melis és Pinter cég...

Veszek... Veszek...

Melagály... Melagály...

Fűkaszázó- és aratógépek... Fűkaszázó- és aratógépek...

Jó állapotban levő tizes billenőke... Jó állapotban levő tizes billenőke...

Viktória-borsót, ősziborsót, szöszösbükkönnyt... Viktória-borsót, ősziborsót, szöszösbükkönnyt...

Földes Győző Mag- és Terménykereskedelmi R.T. Földes Győző Mag- és Terménykereskedelmi R.T.

Ugyanott... Ugyanott...

Szuperfoszfát és egyéb műtrágyafélék... Szuperfoszfát és egyéb műtrágyafélék...

Meghívó... Meghívó...

Uraságnál... Uraságnál...

Uraságnál... Uraságnál...

Okleveles... Okleveles...

Gazdatiszt... Gazdatiszt...

Gyakornok... Gyakornok...

Fokosítás... Fokosítás...

Hussertápanyesztés... Hussertápanyesztés...

Uraságnál... Uraságnál...

Uraságnál... Uraságnál...

Uraságnál... Uraságnál...

Uraságnál... Uraságnál...

Uraságnál... Uraságnál...

Uraságnál... Uraságnál...

Uraságnál... Uraságnál...

Uraságnál... Uraságnál...

Uraságnál... Uraságnál...

Uraságnál... Uraságnál...

Uraságnál... Uraságnál...

Uraságnál... Uraságnál...

Uraságnál... Uraságnál...

Uraságnál... Uraságnál...

Uraságnál... Uraságnál...

Uraságnál... Uraságnál...

Uraságnál... Uraságnál...

Uraságnál... Uraságnál...

Uraságnál... Uraságnál...

Uraságnál... Uraságnál...

Uraságnál... Uraságnál...

Uraságnál... Uraságnál...

Uraságnál... Uraságnál...

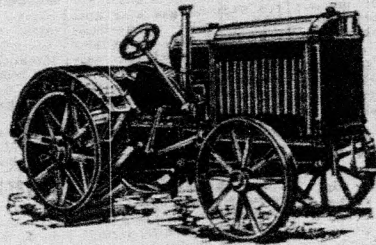
Uraságnál... Uraságnál...

Uraságnál... Uraságnál...

„M.Á.V.A.G.“ TRAKTOR

Üzemanyag: petróleum vagy benzin
Erőkifejtés: 28—32 lóerő
Teljesítmény: közepkötött talajon 8"—9" mélyen
3-vasu ekével felszánt óránként egy magyar holdat

A magyar királyi állami gépgyár gyártmánya

Csőplég hajtására, szántásra és vontatásra kiválóan alkalmas
Fordulatszám: 900

Árajánlattal és felvilágosítással szívesen szolgál!

A Magy. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége, Budapest
V., Vilmos császár-ut 32. szám

Leghosszabb élettartam! Legkevesebb javítás!

RENAULT

lángos és kerekes traktor

REIMAN BUDAPEST, V., Vörösmarty-tér 3.
TELEFON: 141-03, 146-77

Sipeki Bárány István
OFB. által engedélyezett földbirtokforgalmi irodájának megbízói részére birtokokat vételre és bérletre valamint a nál kisebb és nagyobb birtokokat

BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRUT 37. SZ.
Telefon: T. 21-43

Lótakarók

Montán 7/4 K 240.000
Montán 8/4 K 280.000

Munkásbakancsok Prima. pálya
K 100.000

GÁL MIHÁLY

Lázár-u. 13.

Budapest, VI., Operaház mögött Telefon: Lipót 963-96

SCHILLINGER MIKSA

Zsák és ponyva

és kereskedés és kölesüzés

Budapest, V., Rudolf-rakpart 7. sz.

SLANSTETTI

rozsvetőmag

elsőrendű minőségű, kapható a budapesti tőzsde ár és 10 százalék felár mellett, bármilyen mennyiségben. Cim: Kapitánytagi gazdaság, Újfehértó (Szabolcs megye).

Szab. **BROWN-féle**

kéménytoldók

és konyhafel-szerelési cikkek

BAROS LAJOS
Takaréküzveggyár R.-T.
BUDAPEST

Központi iroda és gyár:
VIII., Boseredy-utca 8. sz.
Telefon: József 21-34

Városi üzlet és raktár:
IV., Váci-utca 40. szám
(Irányi-utca sarkán)
Telefon: József 153-52

Gőzekebérszántást

őzsi és tavaszi szántást, gyeptréset, szőlőtelepek fűszelést, erdőszelést mély rigólizsát elvégzi

Wolff Ernő, Budapest—Kelenföld
Telefon: József 55-55 Sürgőnyelv: Wolfke Budapest

Az állat drága, vigyázzunk rája

és használjunk állandóan nyere

Lysoform-ot,

mely minden fertőzéstől megóv!

„A fertőtlenítés a gazdaságban“ című nagyon tanulmányos füzetünket minden érdeklődőnek díjmentesen beküldi a

Dr. KELETI és MURÁNYI
vegyészeti gyár r.-t., Újpest.

NITROFER

A nitrogéntrágyát pótló magoltószer gabonafélék és kapásnövények számára!

Vetőmagvak oltására a világ első szakemberei és mezőgazdasági intézetei által legjobbnak és leghatásosabbnak elismert legjobb szer.

A termés hozam fokozására kiválóan alkalmas!

Prospektust díjtalanul küld:

AZOTOGEN INTÉZET, Drezda
magyarországi képviselője:
Budapest, V., Sas-utca 29., 1/52.
Telefon: Lipót 963-83

Termésének fokozása érdekében minden birtokos tegyen kísérletet!

1 magyar holdnyi vetőmagoltáshoz szükséges baktériumkultúra ára 70.000 korona.
Legalább öt holdra rendelésnél 10% engedmény!
Kérjük a megrendeléseket idejében feladni!

ERDÉLYI MÁRK

gőz- és motorek-alkatrészgyár és gőzeke-bérszántó vállalat

Budapest, VI., Lehel-utca 10.
Telefon: Lipót 991-17, Lipót 994-25
Sürgőnyelv: „Gőzeke“ Budapest

Vállal BÉRSZÁNTÁST

legmodernebb, talpeltető, majdnem teljesen új gépekkel, vállalja továbbá: gőzekelési feladatokat, billenőgépek teljes gyári javítását, új tüszekrények építését, mindenféle kazánmunkákat.

GŐZEKEALKATRÉSZEKET szállít minden rendszerű gőzkezes raktárról, vasfűzőkkel és járólendelő után.

Modellek után készíti bármely gépet a Döbeleni-gyár budapesti képviselője, állandóan raktáron tart és azonnal elszállítja az új gőzkezesodronyköteleket minden méretben, eredeti gyári áron.

Használjon „Helvey“ növényvédelmi szereket!

„HELVEY“ szén-savas takarmánymész

„HELVEY“ gyümölcsfa-karbolineum

„HELVEY“ vertetűkártrány

„HELVEY“ kaliforniai meszkénlé

„HELVEY“ foszforsavas takarmánymész

Kérjen árajánlatot!

Dr. HELVEY TIVADAR
vegyészeti gyár mezőgazdasági osztálya
Budapest, VI., Jókai-utca 27. sz.
Telefon: 72-74, 72-75

Mezőgazdák

„Zuhataq“ kutja

(serleges rendszer)

Sok ezer darab üzemben!!

Kizárólag szállítja:
Magyar MEZŐGAZDÁK Szövetsége
BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-UTCA 29. SZÁM